

BROTTSPÅFÖLJDS-
MYNDIGHETENS
STATISTISKA ÅRSBOK 2011

RISE

BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

statistiska uppgifter 2011

SERIEN STATISTIK FRÅN BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

utkommer årligen i tryckt form på finska och i nätversion på finska, svenska och engelska under adressen www.rikosseuraamus.fi

Brottsförhållningsmyndigheten
Centrala förvaltningen
Albertsgatan 25, 00180 Helsingfors
tel. 029 56 88500, fax 029 56 65440
Registreringskontor: kirjaamo.rise@om.fi
www.rikosseuraamus.fi

Text, diagram och tabeller

Peter Blomster
Henrik Linderborg
Marja-Liisa Muiluvuori
Irja Salo
Sasu Tyni

Ombrytning och layout

Anja Heinemann

ISSN 2242-8283

Innehåll

Begrepp	
Förteckning över tabeller	
Fångvård	
Samhällspåföljder	
Förteckning över diagram	
Förord	1
1. Om påföljder	3
1.1 Allmänna drag i påföljdssystemets utveckling	3
1.2 Verkställighet av påföljder	4
2. Fångvården	5
2.1 Utvecklingen av antalet fångar	5
2.2 Fångpopulationens struktur	7
2.3. Ordning och säkerhet	10
2.4 Fångarnas sysselsättning	11
2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar	12
3. Samhällspåföljder	13
3.1 Antalet samhällspåföljdsklienter	13
3.2 Klientstrukturen vid samhällspåföljder	15
3.3 Samhällspåföljdsklienternas sociala ställning	17
3.4 Samhällspåföljdsklienternas sysselsättning	18
3.5 Sanktioner som tillämpas vid samhällspåföljde	19
4 Utländska fångar	20

Begrepp

Övervakning av villkorligt fängelse för unga

Den som har begått ett brott innan han eller hon fyllde 21 år kan dömas till övervakning som varar 1 år 3 månader och som är ett tilläggsstraff till villkorligt fängelse. Övervakning ska dömas ut om straffet anses främja den sociala anpassningen av gärningsmannen och förebygga nya brott.

Övervakning av villkorlig frihet

Bara en bestämd del av ett fängelsestraff avtjänas vanligen i fängelse. Villkorlig frigivning innebär att den som dömts till ovillkorligt fängelse frigives för att avtjäna resten av straffet i frihet. Den villkorligt frigivne ställs under övervakning om prövotiden överskrider ett år, om brottet begicks innan gärningsmannen hade fyllt 21 år eller om fången själv begär om det.

Anstaltstid

I årsboken används begreppet anstaltstid i två sammanhang: som det totala antalet frigivna under året och som ett tvärsnitt av samtliga intagna den 1 maj. Uppgifterna avviker från varandra, eftersom det totala antalet accentuerar korta straff medan tvärsnittet accentuerar långa straff.

Ungdomsstraff

Experimentet med ungdomsstraff inleddes 1997 och slutfördes vid utgången av 2004. Lagen om ungdomsstraff trädde i kraft den 1 januari 2005, och ungdomsstraffet började tillämpas i hela landet. Den som begått ett brott innan han eller hon hade fyllt 18 år kan dömas till ungdomsstraff om böter ska anses vara en otillräcklig påföljd och om det inte finns vägande skäl till ovillkorligt fängelse. Ett ungdomsstraff döms ut för minst fyra månader och högst ett år. Straffet omfattar sammanträffanden med övervakaren, vägledning och stöd som ska främja den sociala handlingsförmågan och orientering i arbetslivet.

Ungdomsfångar

Ungdomsfångar är i fångstatistiken intagna som avtjänade fängelsestraff i ett ungdomsfängelse. Fängelsedomstolen fattade tidigare beslut om att en gärningsman skulle förpassas till ungdomsfängelse. Fängelsedomstolen avskaffades och begreppet ungdomsfånge ströks i lagen vid totalreformen av fängeslagstiftningen den 1 oktober 2006.

Tvångsinrättningsfångar

Farliga återfallsförbrytare som fängelsedomstolen dömt till isolering i tvångsinrättning är i fångstatistiken tvångsinrätt-

ningsfångar. Den som tidigare dömts till tvångsinrättning kunde inte frigges villkorligt under normal tid. Han eller hon skulle avtjäna hela straffet i fängelse. Fängelsedomstolen avskaffades och begreppet tvångsinrättning ströks i lagen vid totalreformen av fängelselagstiftningen den 1 oktober 2006.

Bötesfångar

Den som avtjänar förvandlingsstraff för böter är bötesfånge. Den som har dömts till böter och som har försummat att betala böterna ska dömas till förvandlingsstraff.

Häktade

Den som gripits som brottsmisstänkt är häktad. En domstol ska besluta om häktning. Den som häktats för ett brott ska i regel omedelbart överföras till ett allmänt fängelse eller till någon annan anstalt som justitieministeriet godkänt för förvaring av häktade. Om tiden för frihetsberövning varar minst ett dygn utan avbrott ska den dras av i straffverkställigheten.

Övervakningsstraff

Lagen om övervakningsstraff trädde i kraft den 1 november 2011. Övervakningsstraff kan dömas ut i stället för fängelsestraff på högst 6 månader förutsatt att det finns hinder för dom till samhällstjänst. Tidigare fängelsestraff, övervakningsstraff eller brottets karaktär kan utgöra hinder för domen. Ett övervakningsstraff ska också kunna motiveras med upprätthållandet och främjandet av den åtalades sociala färdigheter. Den som har dömts till övervakningsstraff får röra sig utanför sin bostad bara vid tidpunkter som begränsats enligt en tidtabell. Rusmedelsbruk är förbjudet under hela strafftiden. Den dömda övervakas med tekniska medel och oanmälda besök i lägenheten.

Dömda fångar

Dömda fångar är intagna som avtjänar ett ovillkorligt fängelsestraff som dömts ut för en bestämd tid eller på livstid, ett villkorligt fängelsestraff som har förordnats att verkställas och/eller ett reststraff efter att villkorlig frihet förverkats.

Genomsnittet av samhällspåföljds klienter

Genomsnittet av samhällspåföljds klienter är genomsnittet av de samhällspåföljder som för närvarande verkställs. Genomsnittet av klienter är i verkligheten ca 200-300 lägre, eftersom en och samma person kan avtjäna flera samhällspåföljder samtidigt.

Samhällstjänst

Samhällstjänst kan dömas ut i stället för högst åtta månader

fängelse. Samhällstjänst består främst av oavlönat allmännyttigt arbete. Det kräver att den dömda lämpar sig för samhällstjänst och samtycker till tjänstgöringen. Brottspåföljdsmyndigheten ska göra upp en lämplighetsutredning, och en domstol ska fatta slutgiltigt beslut om dom till samhällstjänst. Längden av samhällstjänst varierar mellan 20 och 200 timmar. Samhällstjänst kan också dömas ut som tilläggsåtgärd till ett villkorligt fängelsestraff som överskrider ett år. Längden varierar då mellan 20 och 90 timmar.

FÖRTECKNING ÖVER TABELLER

Fångvård

1. Intagna på straffanstalter i början och slutet av året enligt kön, fånggrupp och anstaltstyp 2011
2. Medeltalet fångar per dag enligt fånggrupp, perioden 2002-2011
3. Medeltalet häktade och dömda fångar under 21 år, perioden 2002-2011
4. Intagna som under året anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, kön och anstaltstyp 2011
5. Intagna som anlänt från frihet till fängelse enligt fånggrupp, perioden 2002-2011
6. Frigivna under året enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp 2011
7. Frigivna dömda fångar under året enligt avtjänad strafftid på anstalt, kön och anstaltstyp 2011
8. Längden av avtjänade förvandlingsstraff för böter under 2011
9. Frigivna under året enligt fånggrupp och kön, perioden 2002-2011
10. Avtjänad tid på straffanstalt (%) hos frigivna dömda fångar, perioden 2002-2011
11. Villkorligt frigivna, perioden 2002-2012
12. Antalet livstidsfångar i början av året under perioden 1992-2012, antalet livstidsstraff som började avtjänas under året, frigivna livstidsfångar och genomsnittslängden av avtjänade straff, perioden 1992-2011
13. Övervakad frihet på prov, perioden 2007-2011
14. Huvudbrott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)
15. Åldersgrupper hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)
16. Prognostiserad anstaltstid hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)
17. Antalet intagningar hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)
18. Medeltalet utländska fångar enligt fånggrupp och deras andel av samtliga fångar, perioden 2002-2011
19. Huvudbrott hos utländska fångar den 1 maj, perioden 2002-2011
20. Utländska fångars medborgarskap den 1 maj 2011

21. Permissioner, perioden 2002-2011
22. Rymningar och otillåtna avvikelser, perioden 2002-2011
23. Fångarnas användning av tiden, perioden 2002-2011 (%)
24. Fångar och fängelser 1974-2011
25. Återfallsbrottslighet hos dömda fångar (%), frigivna under perioden 2003-2006, under en observationstid av fem år, enligt kön, ålder och antalet intagningar

Samhällspåföljder

26. Medeltalet samhällspåföljds klienter per dag, perioden 2002-2011
27. Verkställighet av samhällstjänst, perioden 2002-2011
28. Övervakning av villkorlig frihet, perioden 2002-2011
29. Övervakning av villkorligt fängelse för unga, perioden 2002-2011
30. Verkställighet av ungdomsstraff, perioden 2005-2011
31. Huvudbrott hos samhällspåföljds klienter den 1 maj, perioden 2007-2011 (%)
32. Åldersfördelning hos samhällspåföljds klienter enligt påföljd den 1 maj, perioden 2004-2011 (%)
33. Könsfördelning hos samhällspåföljds klienter den 1 maj, perioden 2004-2011
34. Den socioekonomiska bakgrunden hos personer som utförde samhällstjänst den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)
35. Den socioekonomiska bakgrunden hos villkorligt frigivna som stod under övervakning den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)
36. Den socioekonomiska bakgrunden hos villkorligt bestraffade unga som stod under övervakning den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)
37. Den socioekonomiska bakgrunden hos klienter dömda till ungdomsstraff den 1 maj, perioden 2004-2011 (%)
38. Samhällspåföljds klienter som deltog i åtgärdsprogram 2007-2011 (påbörjade samhällspåföljder)
39. Tillämpningen av sanktioner vid samhällspåföljder, perioden 2005-2011

Tabeller i texten

- A. Huvudsakligt brott / åtal hos utländska och finländska dömda fångar och häktade den 1 maj 2011
- B. Fördelningen av användningen av tiden (%) hos utländska och finländska dömda fångar 2011

Förteckning över diagram

1. Under året intagna, frigivna och medeltalet av fångar, perioden 2002-2011
2. Huvudbrott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2007-2011 (%)
3. Prognostiserade anstaltstider hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011
4. Permissioner, perioden 2002-2011
5. Fördelningen av fångarnas användning av tiden på vardagar 2011 (N = 1589 fångar i genomsnitt i sysselsättning per vardag)
6. Medeltalet samhällspåföljds klienter per dag, perioden 2002-2011
7. Medeltalet och andelen fångar och verkställda samhällspåföljder, perioden 2005-2011
8. Huvudbrott hos samhällspåföljds klienter (%) den 1 maj, perioden 2007-2011
9. Åldersfördelning hos samhällspåföljds klienter (%) den 1 maj, perioden 2002-2011
10. Sanktioner tillämpade vid samhällstjänst i relation till slutförd verkställighet, perioden 2005-2011
11. Medeltalet och andelen utländska dömda fångar och häktade i relation till det totala genomsnittet av fångar, perioden 1995-2011
12. Progostiserade anstaltstider hos utländska och finländska dömda fångar den 1 maj 2011

Förord

Syftet med den statistiska publikationen är att ge mångsidig information om Brottspåföljdsmyndighetens klient- och fångantal, klientstruktur och verksamhet. Publikationen ska ge en aktuell bild av brottspåföljdssektorn men också möjlighet att följa med hur sektorn har utvecklats under de senaste tio åren.

Den statistiska publikationen ersätter fångstatistiken som lades ned av Statistikcentralen 2009. Vid sidan av fångstatistik omfattar texten också information om samhällspåföljder. Den statistiska publikationen innehåller uppgifter om antalet klienter och hur det förändrats. Också statistiska uppgifter om verkställigheten och fångarnas användning av tiden presenteras.

De statistiska uppgifterna grundar sig på de informationssystem som Brottspåföljdsmyndigheten har till sitt förfogande. På grund av begränsningar i informationssystemen är de tidsserier som gäller samhällspåföljder inte i alla avseenden kompletta.

Publikationen är avsedd för den egna organisationen i brottspåföljdssektorn, men vi har också tänkt att den ska besvara de vanligaste frågorna om fångar och brottspåföljds klienter som ställs av andra personer och organisationer som är intresserade av Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet.

Temat för den statistiska publikation som nu kommer ut är utländska fångar. I kommande publikationer har vi också för avsikt att ge översikter över aktuella teman.

1 Om påföljder

1.1 Allmänna drag i påföljdssystemets utveckling

Med hänsyn till antalet fångar hör Finland i dagens läge till de länder som bedriver en moderat kriminalpolitik. Den kriminalpolitiska inriktningen ändrades på 1970-talet och började betona att antalet fångar skulle sänkas. Antalet fångar har från den tidpunkten verkligen gått ned och är idag en tredjedel av vad det då var. Även om antalet fångar emellanåt stigit har det sedan 1990-talet förblivit på de övriga nordiska ländernas nivå.

I början gick man in för att reducera antalet fångar genom att öka tillämpningen av böter och villkorliga straff. Införandet av samhällstjänst och ungdomsstraff på 1990-talet innebar en förändring i brottspåföljdssektorn. Efter ett inledande försöksstadium befäste samhällstjänsten sin ställning i hela landet. Tillämpningen av ungdomsstraff har däremot förblivit obetydlig. Möjligheten att förvandla ovillkorliga fängelsestraff på högst åtta månader till samhällstjänst bidrog till att antalet fångar gick ned.

Behovet att utveckla påföljdssystemet och finna nya alternativ växte från och med 1990-talet då kriminaliteten och problemen bakom den blev alltmera utmanande. För att lösa problemen genomfördes ändringar som gällde både enskilda påföljder och hela påföljdssystemet på ett vidare plan på 2000-talet.

Prövningen vid beslut om övervakning av unga ökades i samband med reformen av lagen om villkorligt fängelse 2001. Enligt en ny bestämmelse kan den som gjort sig skyldig till ett brott i en ålder mellan 15 och 20 år ställas under övervakning för en provotid för att främja att han eller hon kan klara sig socialt och undvika nya brott. År 2002 blev det möjligt att döma ut samhällstjänst som ett tilläggsstraff till villkorligt fängelse som överskred ett år. I takt med fängelselagen som trädde i kraft 2006 infördes systematisk och enhetlig verkställighet. Då reformerades också bestämmelserna om villkorlig frihet, och övervakad frihet på prov infördes. En fånge kan frigges på prov tidigast sex månader före tidsbunden villkorlig frigivning. Dessutom inleddes verksamheten med frigivningsenheter som en del av kontrollerad successiv frigivning.

Förvandling av obetalda böter till fängelse reducerades i mitten av 2000-talet flera gånger. Möjligheten att förvandla böter som påförts genom strafforderförfarande till fängelse ströks 2008.

Lagarna om utredning av unga gärningsmäns situation och övervakning av villkorligt fängelse trädde i kraft 2011. Också lagen om övervakningsstraff trädde i kraft samma år. Lagen om utredning av unga brottsmisstänkta situation kräver att en påföljdsutredning ska göras upp när det gäller personer som gjort sig skyldiga till ett brott i en ålder mellan 15 och 20 år. De påföljdsformer och stödåtgärder som kan främja ett levnads-sätt utan kriminalitet ska klargöras i utredningen. Lagen om övervakning villkorligt fängelse för unga gjorde övervakningen mera förpliktande med hänsyn till besök och avhållsamhet från berusningsmedel. Övervakningen av unga kan nu omfatta åtgärder som främjar social handlingsförmåga. Lagen om övervakningsstraff gör det möjligt att avtjäna ovillkorliga fängelsestraff på högst sex månader under elektronisk övervakning i den egna lägenheten eller på någon annan lämplig plats. Övervakningen kan omfatta stödåtgärder som ska främja social anpassning.

1.2 Verkställighet av påföljder

De påföljder som verkställs av Brottspåföljdsmyndigheten indelas i fängelsestraff och samhällspåföljder som ska avtjänas i frihet. Samhällspåföljderna omfattar övervakning av villkorlig frihet, samhällstjänst, övervakning av villkorligt fängelse för unga, ungdomsstraff och från den 1 november 2011 övervakningsstraff. Fängelserna svarar för verkställighet av ovillkorliga fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter som dömts ut av domstolar. Dessutom har fängelserna hand om verkställighet av häktning tillsammans med polisen. Byråerna för samhällspåföljder svarar för verkställighet av samhällspåföljder.

I början av 2010 inrättades en ny myndighet i brottspåföljdssektorn i Finland. Brottspåföljdsmyndigheten består av det tidigare Brottspåföljdsverket samt av kriminalvårdsväsendet och fångvårdsväsendet som tidigare lydde under verket. Efter reformen är Finland indelat i tre brottspåföljdsregioner som företräder regionerna Södra Finland, Östra och Norra Finland och Västra Finland. Brottspåföljdsmyndighetens grundenheter består av byråer för samhällspåföljder, öppna fängelser och slutna fängelser. I slutet av 2011 fanns det i hela landet totalt 15 byråer för samhällspåföljder och 27 fängelser. Det fanns 15 slutna fängelser, 12 öppna fängelser och 4 öppna anstaltsavdelningar som administrativt lydde under någon sluten anstalt.

2 Fångvården

2.1 Utvecklingen av antalet fångar

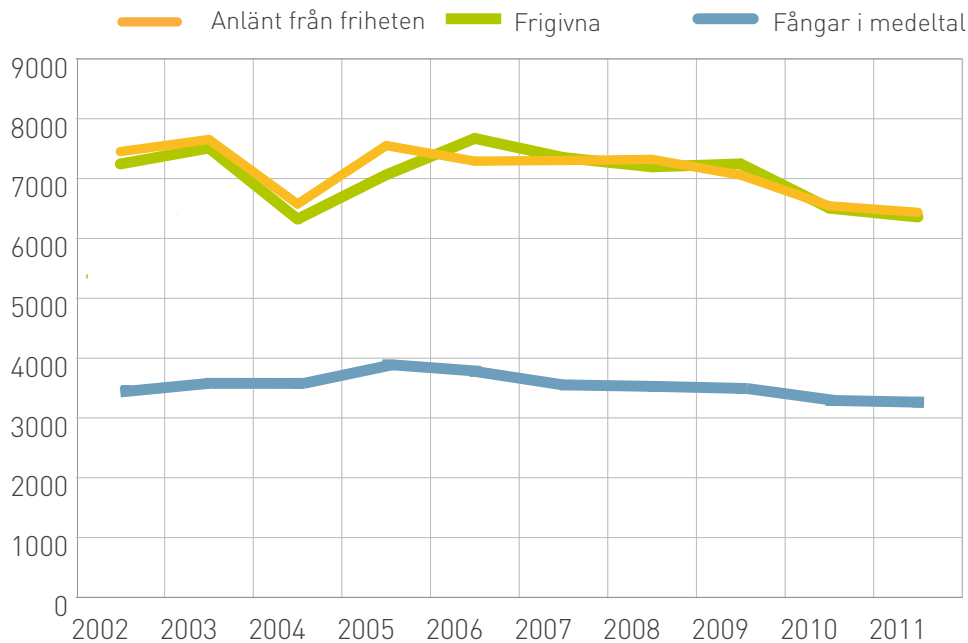
Antalet fångar började växa i början av 2000-talet och var som högst i mitten av decenniet då det fanns 36 procent mera fångar än i början av millenniet. Antalet fångar började på nytt gå ned 2006. Det dagliga medeltalet fångar uppgick 2011 till 3262 per dag, vilket var 16 procent färre jämfört med 2005.

Den fånggrupp som växte relativt sett mest var de häktade och bötesfångarna. Medeltalet häktade uppgick 2011 till 598 per dag, ungefär lika mycket som ett år tidigare. Antalet häktade har under de senaste tio åren vuxit med en fjärdedel, och deras andel av samtliga fångar har stigit från 14 till 18 procent. Antalet bötesfångar har däremot kraftigt sjunkit sedan mitten av decenniet. Genomsnittet uppgick till 53 per dag 2011 vilket var 73 procent mindre jämfört med 2003 då antalet bötesfångar var som högst. Antalet kvinnliga fångar var 2011 i genomsnitt 234. Kvinnornas andel av samtliga fångar har vuxit från 5 procent i början av 2000-talet till 7 procent.

Totalt 6436 fångar intogs i fängelserna 2011. Totalt 3097, dvs. knappt hälften, var dömda fångar, 1277 var bötesfångar och 2062 var häktade. Ungefär 13 procent av samtliga (ca 4 procent av kvinnliga) dömda fångar placerades direkt på öppna anstalter.

Totalt 6358 fångar frigavs från fängelserna 2011. Av de frigivna var 3982 dömda fångar, 1251 var bötesfångar och 1125 var häktade. Knappt hälften, 1868, av de frigivna dömda fångarna hade befunnit sig högst tre månader i fängelse. Cirka 8 procent, 336, av de frigivna hade befunnit sig över två år i fängelse. Totalt 40 procent av samtliga dömda fångar, och nästan hälften av de fångar som avtjänat över två år i fängelse, frigavs från öppna anstalter.

Diagram 1. Under året intagna, frigivna och medeltalet av fångar, perioden 2002-2011

Totalt 1928 personer slutförde förvandlingsstraff för böter 2011. Två tredjedelar av dessa avtjänade bara bötesstraff. Resten var samtidigt också dömda fångar eller häktade.

Övervakad frihet på prov har tillämpats sedan oktober 2006. Övervakad frihet på prov innebar ett nytt stadium i systemet för successiv frigivning. Den ska främja social anpassning av fångarna i slutfasen av anstaltstiden.

Totalt 426 fångar överfördes till övervakad frihet på prov 2011 vilket var fyra gånger mera än 2007. När antalet fångar som överfördes till övervakad frihet på prov växte, ökade också andelen återkallad frihet på prov av samtliga inledda fall. Andelen var 16 procent 2011. Alla fall av återkallad frihet på prov härrörde inte från överträdelser av villkoren utan också från att straffvillkoren inte längre uppfylldes. Det dagliga medeltalet av fångar som befann sig i övervakad frihet på prov uppgick 2011 till 113.

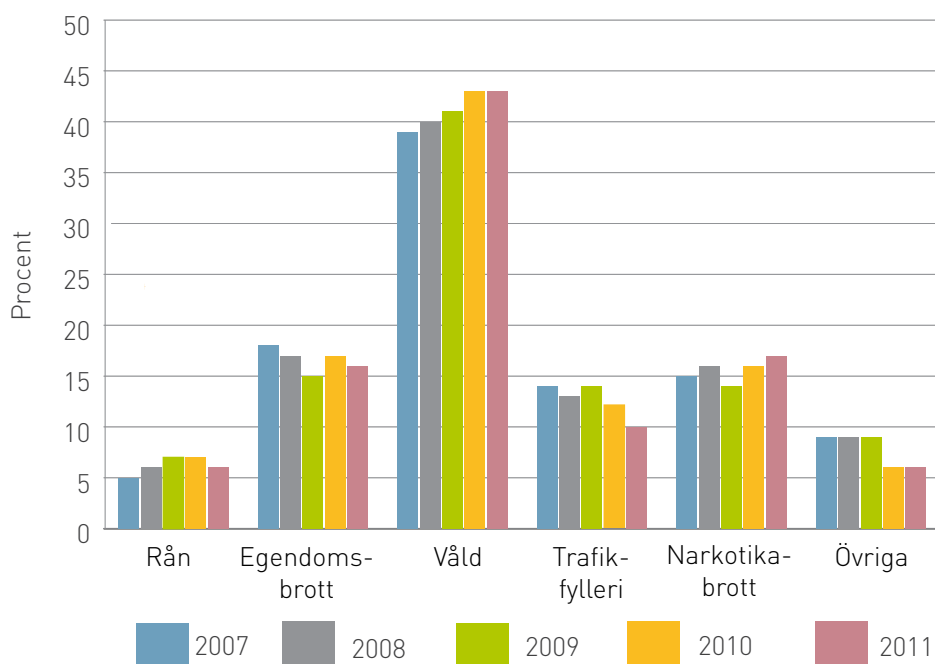
2.2 Fångpopulationens struktur

Det har skett avsevärda förändringar i fångpopulationens struktur på 2000-talet. Antalet dömda för egendomsbrott har konstant gått ned. Andelen dömda för stölder har sjunkit från 17 procent till 10 procent. Var fjärde fånge var intagen för egendomsbrott 2002, men tio år senare hade ungefär var sjätte fånge intagits för stöld, bedrägeri, förskingring, inbrott eller andra motsvarande egendomsbrott.

Samtidigt har andelen våldsbrott - framför allt misshandel - stigit. Totalt 14 procent av fångarna hade dömts för misshandel 2002, medan andelen redan uppgick till 21 procent 2011. Andelen dömda för brott mot liv har i genomsnitt uppgått till en femtedel av alla fångar. Sammanfattningsvis kan det konstateras att nästan var tredje hade begått ett våldsbrott som huvudbrott i början av decenniet, medan över fyra fångar av tio avtjänade straff för våldsbrott 2011. Nästan hälften av de kvinnliga fångarna avtjänade straff för sådana brott.

I början av millenniet hade ca 2 procent av fångarna dömts för sedlighetsbrott, medan andelen i dag uppgår till knappt 4 procent. Andelen dömda för trafikfylleri har varierat mellan 10 och 14 procent. Mellan 14 och 18 procent har dömts för narkotikabrott.

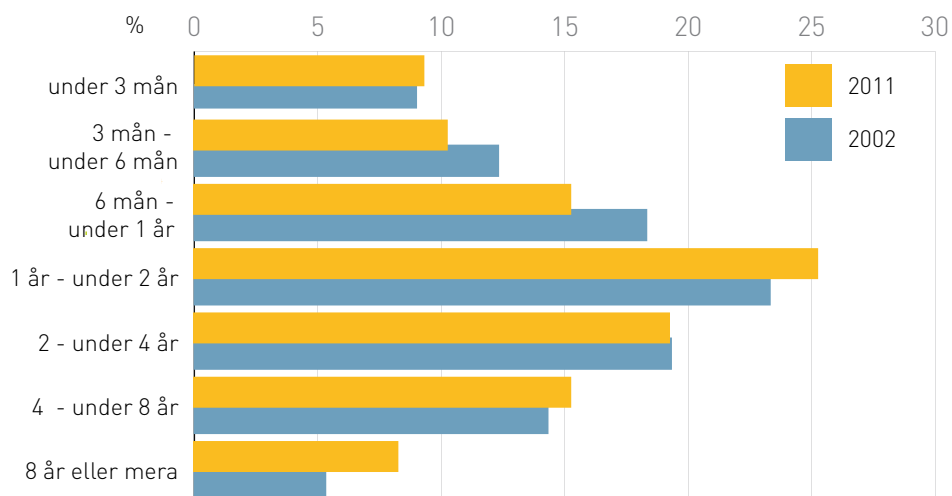
Diagram 2. Huvudbrott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2007-2011 (%)

Fångarnas åldersstruktur har på 2000-talet förändrats i två avseenden. För det första har andelen unga dömda fångar (under 21 år) nästan halverats under de senaste tio åren. Ca 17 procent av de dömda fångarna 2002 hade inte fyllt 21 år. I dag är andelen 9 procent. För det andra har antalet dömda fångar som är över 50 år vuxit med 4 procentenheter (från 10 till 14 procent). Genomsnittsåldern för dömda fångar är 37 år. De kvinnliga fångarna är ungefär ett år äldre än de manliga.

Andelen långtidsfångar har ökat på 2000-talet, och andelen fångar med en anstaltstid som underskrider ett år har gått ned. Andelen fångar som hade intagits för en tid som underskred tre månader var ca 9 procent 2011. En fjärdedel av fångarna var intagna från ett till två år. Ungefär 8 procent av fångarna kunde vänta sig en anstaltstid på över 8 år. Andelen har vuxit med 3 procentenheter under 10 år. Det beror främst på att antalet livstidsfångar har ökat.

Diagram 3. Prognostiserad anstaltstid för dömda fångar den 1 maj, 2002 och 2011

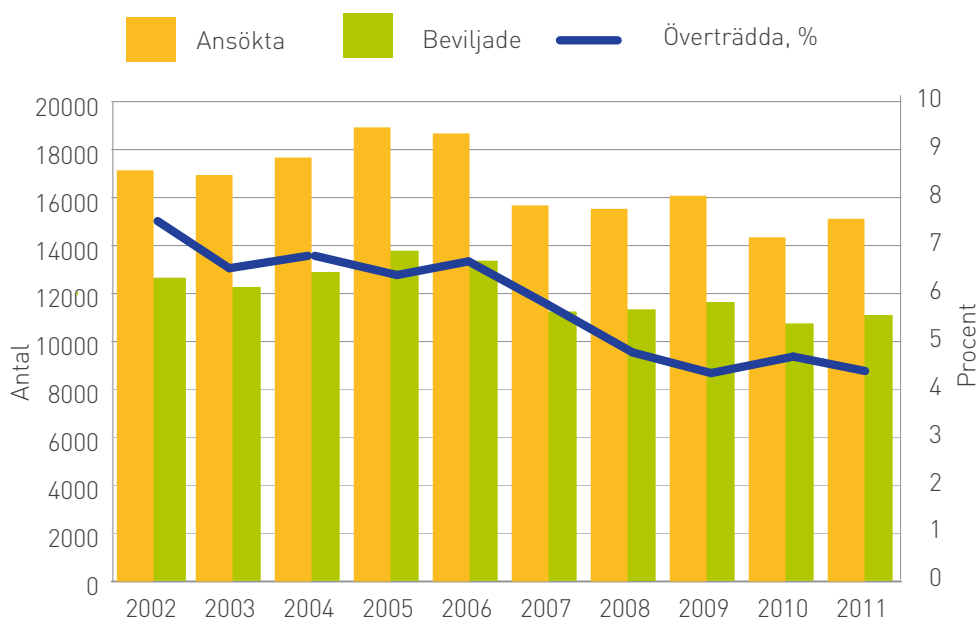

En tredjedel av de dömda fångarna är första gången intagna. Andelen fångar som är intagna från tredje till den sjunde gången är 35 procent. Var femte fånge befinner sig minst åttonde gången i fängelse.

2.3 Ordning och säkerhet

Totalt 14 768 permissioner anhölls 2011. Totalt 75 procent beviljades permission. De beviljade permissionernas andel av samtliga ansökta permissioner har under de senaste tio åren förblivit relativt stabil. Andelen fångar som överträder permissionsvillkoren har däremot sjunkit med nästan hälften. Under 2011 överträdde permissionsvillkoren 467 gånger. Det gällde 4,4 procent av de beviljade permissionerna.

Diagram 4. Permissioner, perioden 2002-2011

Under de senaste tio åren har antalet rymningar varierat mellan 37 (2002) och 8 (2007). År 2011 var antalet 12. Merparten av rymningarna började inte innanför fängelsemurarna utan exempelvis på en arbetsplats utanför det inhägnade fängelseterritoriet eller under eskort av en väktare eller någon annan myndighet. En enda fånge rymde från området innanför fängelsemurarna, liksom under föregående år.

Antalet intagna som utan tillstånd avlägsnade sig från öppna anstalter sjönk starkt i början av 2000-talet och var som lägst 18 personer (2005). Därefter har antalet ökat på nytt och uppgick till 82 år 2011. Det var rentav 52 procent mera än under fjolåret. Otillåten avvikelse från öppen anstalt anses inte vara rymning.

2.4 Fångarnas sysselsättning

Fångarnas sysselsättning under arbetstid består av arbete, utbildning och andra aktiviteter som ordnas eller godkänns av anstalten.

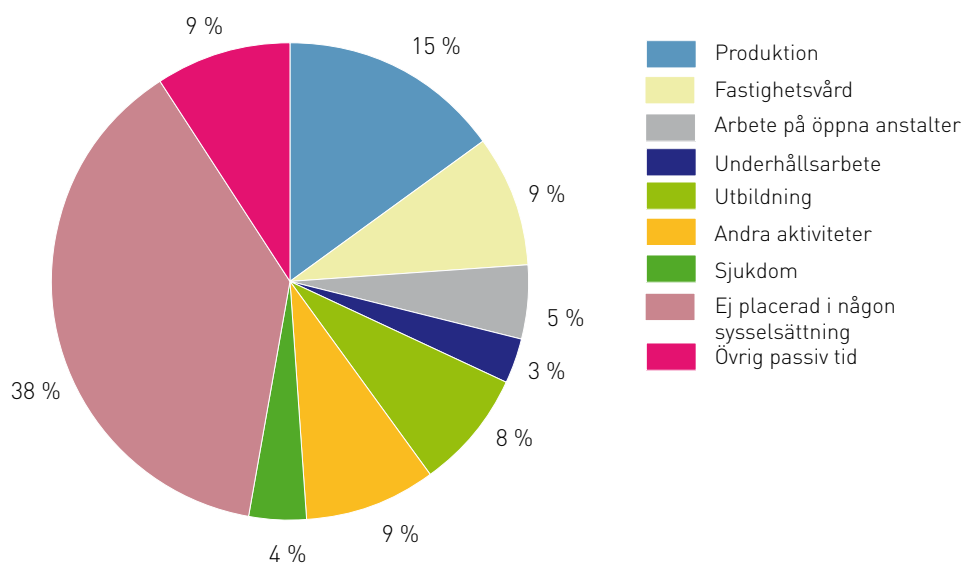
Fångarbetet indelas i produktionsarbete och förberedande arbete. Syftet med förberedande arbete är övning i grundläggande färdigheter i arbetslivet och inläring på arbetsplatsen. Sammanfattningsvis kan det konstateras att fångarbetet har regelbundet minskat på 2000-talet. År 2002 arbetade ca 41 procent av fångarna. I dagens läge arbetar 32 procent, dvs. en knapp tredjedel. När antalet fångar var som högst i mitten av decenniet arbetade nästan 1500 fångar dagligen. I fjol arbetade 1047 fångar.

Fängelserna ordnar undervisning i samarbete med utomstående läroanstalter. Både allmänbildande (grund- och gymnasieutbildning) och yrkesinriktad utbildning på andra stadiet erbjuds. Tillstånd till högskolestudier kan beviljas som distansstudier. Utbildningens andel har gått ned på 2000-talet. I början av 2000-talet studerade i medeltal 10 procent av det dagliga fångtalet. År 2011 var motsvarande andel 8 procent. Merparten av studierna är inriktad på att skaffa yrkeskunnsighet eller förbättra den.

Antalet deltagare i andra aktiviteter (program för missbrukar-rehabilitering, åtgärdsprogram för reduktion av återfallsbrottslighet och andra program för social rehabilitering) har årligen varierat mellan 6 och 10 procent.

Något över en tredjedel av fångarna hade inte placerats i någon sysselsättning i början av millenniet. I dag är andelen redan över hälften. Hindren för deltagande i sysselsättning är relaterade till det ökade fångtalet, otillräckliga personalresurser, lokalbristen i några fängelser, fångarnas mångahanda problem och anstaltssäkerheten. Deltagandet i aktiviteter är mest frekvent på öppna anstalter och minst frekvent bland de häktade. Å andra sidan förklaras förändringen delvis av mera precisa beräkningar då knappa sysselsättningsdagar (under 7 timmar) inte längre statistikförs som hela sysselsättningsdagar. Dessutom ska det noteras att i genomsnitt 15 procent av den regelbundna arbets- och sysselsättningstiden består av passiv tid, såsom transportdagar, resor till tingsrätten, sjukdoms- eller permissionstid.

Diagram 5. Fördelning av fångarnas användning av tiden på vardagar 2011 (N= 1589 fångar i genomsnitt per vardag)

2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar

I tabell 25 beskrivs återfallsbrottsligheten hos dömda fångar som frigavs 2003-2006 under en observationsperiod av fem år. Som recidivister betraktas i den statistiska årsboken de personer som efter frigivningen har gjort sig skyldiga till minst ett nytt brott som lett till en lagakraftvunnen dom till ovillkorligt fängelse eller samhällstjänst. Observationsperioden börjar dagen för frigivningen och löper ut dagen för det första nya brottet eller dödsdagen. Utländska medborgare ingår i materialet förutsatt att de har ett finländskt personnummer.

Det har inte skett några stora förändringar i återfallsbrottsligheten hos frigivna dömda fångar under observationsåren 2003-2006. Man bör förhålla sig med reservation till de årliga skillnaderna, särskilt när det gäller de sista åren. Det är exempelvis helt möjligt att rättegången för en dömd fånge som frigavs 2006 ännu pågår, om han eller hon åtalas för ett brott som begåtts i slutet av observationsperioden.

Ungefär två tredjedelar av de frigivna dömda fångarna gjorde sig under de fem observationsåren skyldiga till minst ett brott som ledde till nytt ovillkorligt fängelsestraff eller samhällstjänst. Viktiga faktorer som varslar om återfall är fångens kriminella historia och ålder: fångar med många intagningar har en stor återfallsrisk, och unga personer återvänder mera sannolikt till fängelse än äldre. Återfall hos kvinnor är mera sällsynta än hos män.

3 Samhällspåföljder

3.1 Antalet samhällspåföljds klienter

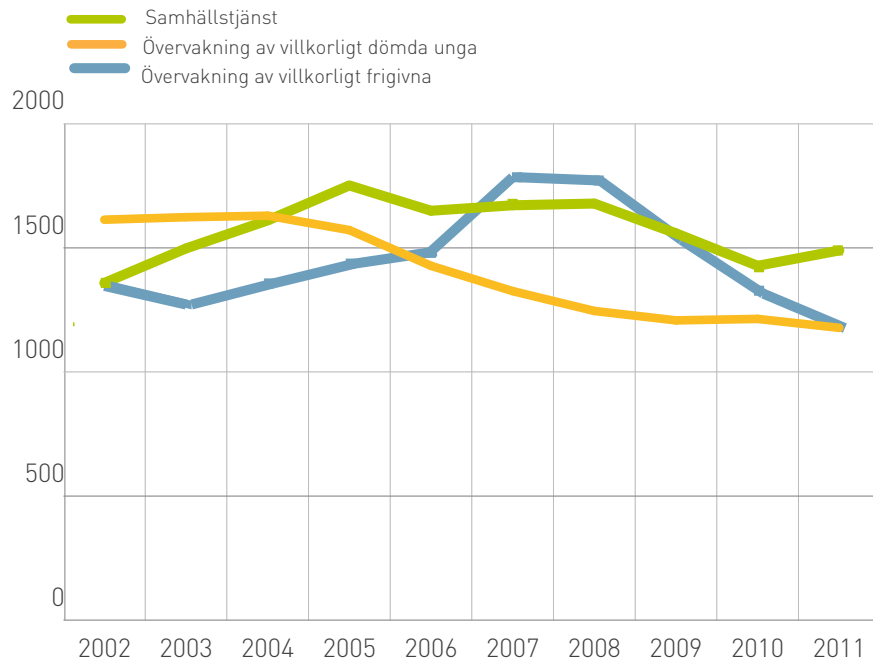
Det dagliga medeltalet samhällspåföljds klienter steg med 15 procent från 2000 till 2009 och var som högst 2007 då det fanns 4800 klienter. Därefter började antalet sjunka. Antalet samhällspåföljds klienter var i genomsnitt 3859 per dag 2011. När det gäller enskilda påföljder har utvecklingen varit något divergerande.

I genomsnitt 1178 klienter stod dagligen under övervakning av villkorligt fängelse för unga 2011. Antalet har gått ned med över en fjärdedel jämfört med situationen i början av 2000-talet. Det ursprungligen låga antalet ungdomsstraff har starkt gått ned och uppgick 2011 till 14.

Medeltalet dömda som stod under övervakning av villkorlig frihet steg med knappt 50 procent fram till 2007 då antalet villkorligt frigivna övervakade uppgick till 1785 i snitt. Under de senaste åren har antalet gått ned till nivån under början av 2000-talet. Totalt 1177 klienter stod under övervakning av villkorlig frihet 2011.

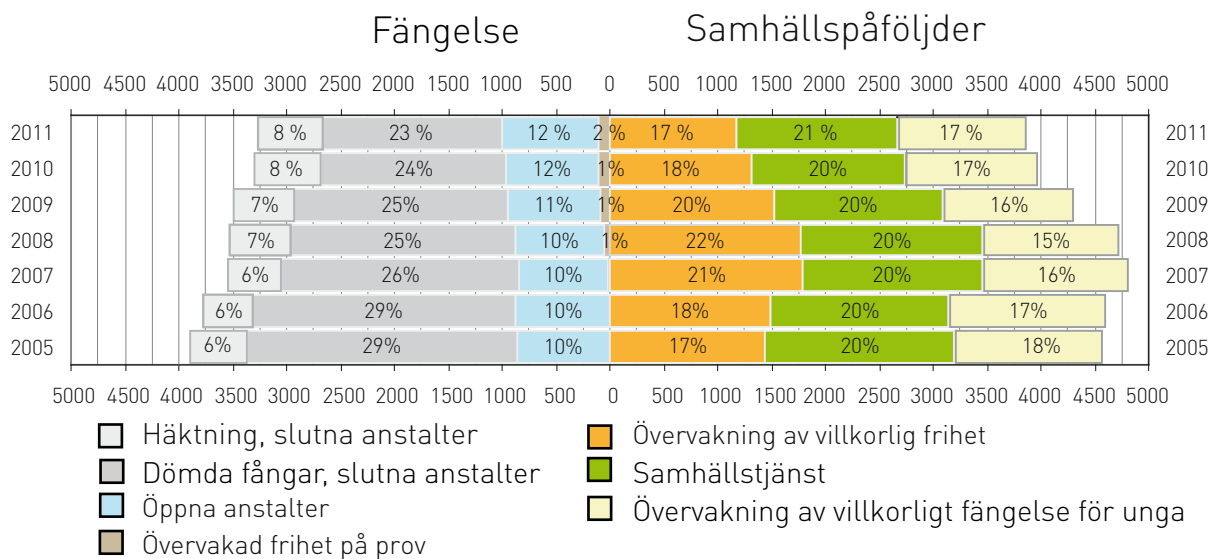
Genomsnittet klienter som utförde samhällstjänst steg i början av 2000-talet med ungefär en fjärdedel och var som högst 2005 då det dagliga genomsnittet var 1752. Antalet tjänstgörare uppgick 2011 till i snitt 1490 vilket var 15 procent lägre än 2005. Antalet begärda lämplighetsutredningar har gått ned. Åklagaren sände 2011 totalt 5624 anhållanden om lämplighetsutredningar vilket var 32 procent färre jämfört med 2002. Andelen positiva utlåtanden har stigit från 79 procent till 85 procent.

Diagram 6. Medeltalet samhällspåföljds klienter per dag, perioden 2002-2011

Även om antalet samhällspåföljds klienter har sjunkit, har samhällspåföljdernas relativa andel av samtliga brottspåföljder förblivit stort sett oförändrad. Samhällspåföljderna var i fjol alltså över hälften av samtliga påföljder som verkställdes av Brottsförmyndigheten.

Diagram 7. Medeltalet och andelen fångar och verkställda samhällspåföljder, perioden 2005-2011

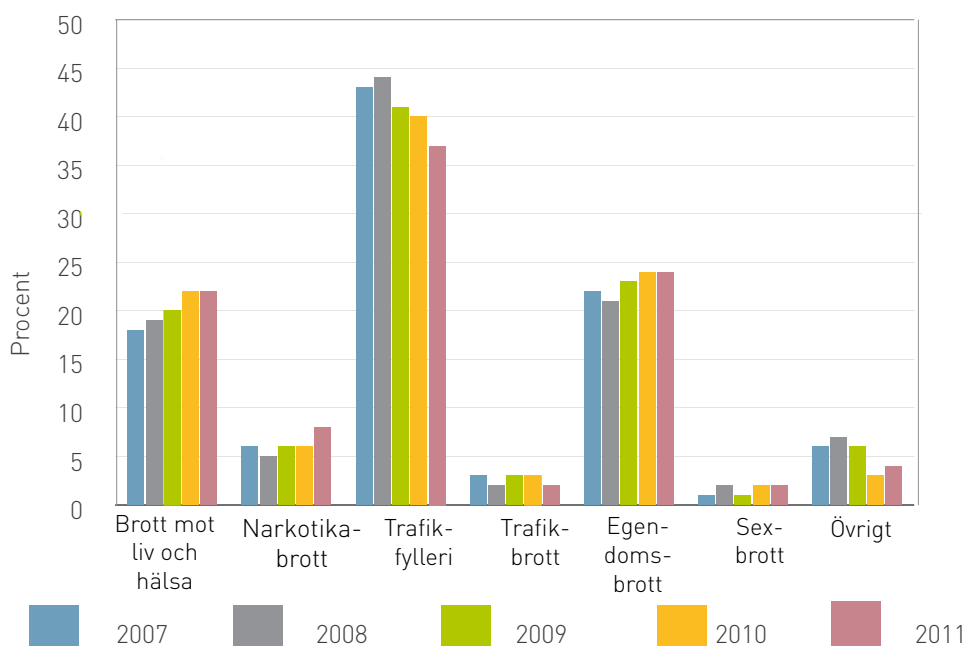
3.2 Klientstrukturen vid samhällspåföljder

De vanligaste huvudbrotten hos unga som står under övervakning av villkorligt fängelse har varit egendoms- och våldsbrott och rattfylleri. Andelen våldsbrott håller på att stiga. Andelen var 25 procent 2011. Ungefär en tredjedel av de övervakade hade dömts för egendomsbrott och ca en fjärdedel för trafikfylleri.

Ungefär två tredjedelar av huvudbrotten hos dömda som står under övervakning av villkorlig frihet består av vålds- och egendomsbrott. Därefter följer narkotikabrott (omkring 15 procent).

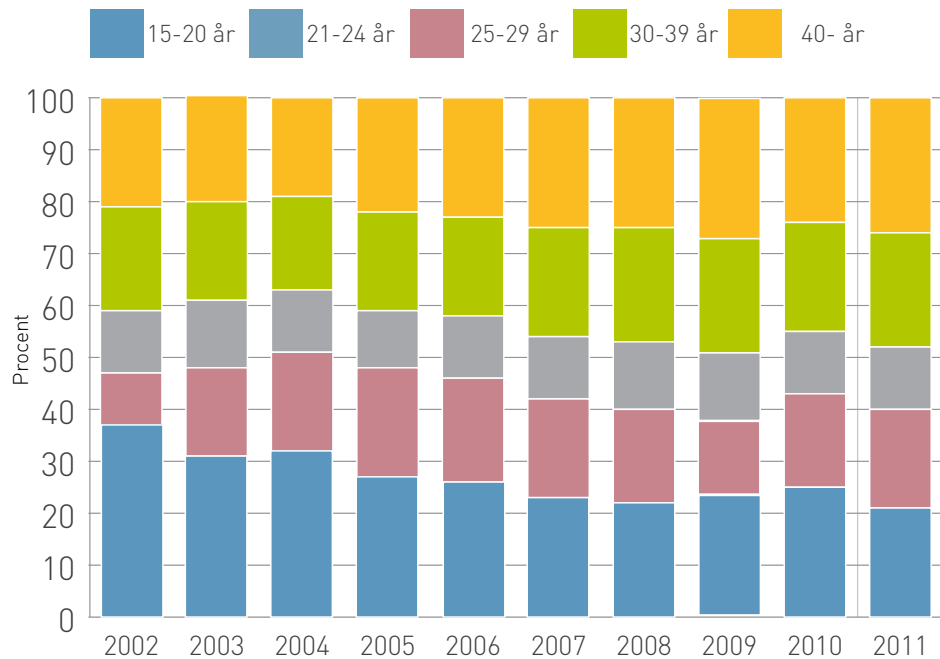
När det gäller samhällstjänst består hälften av huvudbrotten av rattfylleri. Andelen har varit något sjunkande. Ungefär en femtedel av huvudbrotten består av egendomsbrott och något mindre av våldsbrott.

Diagram 8. Huvudbrott hos samhällspåföljds klienter den 1 maj, perioden 2007-2011 (%)

Andelen unga som inte fyllt 21 år bland samtliga samhällspåföljds klienter har under de senaste tio åren sjunkit till nästan hälften. Totalt 37 procent av samtliga samhällspåföljds klienter hade 2002 inte fyllt 21 år. I dag är andelen 21 procent. Två tredjedelar av de unga som står under övervakning av villkorligt fängelse är 18-20-år. Den största åldersgruppen i övervakning av villkorlig frihet och i samhällstjänst består av personer mellan 30 och 39 år. De bildade 30 procent av bägge grupperna.

Diagram 9. Ålderfördelning hos samhällspåföljds klienter den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

Knappt 11 procent av samhällspåföljds klienterna var kvinnor under 2011. I övervakning av villkorligt fängelse för unga har andelen kvinnor något överskridit eller underskridit 10 procent. I övervakning av villkorlig frihet har andelen kvinnor ökat från 4 procent (2004) till 8 procent (2011). Andelen kvinnor har också klart ökat i samhällstjänst där motsvarande uppgång var från 6 procent till 11 procent.

Bara en obetydlig andel av samtliga samhällspåföljds klienter bestod av utlänningar. Det finns inga exakta uppgifter om antalet utlänningar som utför samhällstjänst.

3.3 Samhällspåföljds klienternas sociala ställning

Arbetslösheten har förblivit hög hos samhällspåföljds klienterna. I genomsnitt över hälften av klienterna är arbetslösa. Den högsta arbetslösheten påträffas i övervakning av villkorlig frihet där andelen arbetslösa uppgick till 58 procent 2011. Ungefär var tionde klient som utförde samhällstjänst eller stod under övervakning av villkorlig frihet var pensionär.

Andelen sysselsatta varierar enligt de enskilda påföljderna. Cirka en fjärdedel av de som utförde samhällstjänst, en femtedel av de som stod under övervakning av villkorlig frihet och 15 procent av de som stod under övervakning av villkorligt fängelse för unga var sysselsatta 2011. Andelen studerande uppgick till en fjärdedel av de som stod under övervakning av villkorligt fängelse.

Andelen personer med permanent bostad bland de som stod under övervakning av villkorligt fängelse för unga har förblivit relativt konstant (ca 80-84 procent) under de senaste tio åren. Motsvarande andel bland de som utförde samhällstjänst var 86 procent år 2011. Andelen bland de som stod under övervakning av villkorlig frihet har under de senaste tio åren gått upp med 8 procentenheter, till 68 procent 2011. Andelen bostadslösa har dock förblivit relativt stor. Cirka 10 procent var bostadslösa och knappt 20 procent hade en temporär bostad.

3.4 Samhällspåföljds klienternas aktiviteter

Samhällspåföljds klienterna kan delta i åtgärdsprogram mot kriminellt beteende och program för missbrukarvård. De program som för närvarande tillämpas är Cognitive Skills (CS), ett program för trafiksäkerhet, ett program vid namn styrning, ett program för hantering av vrede och fem samtal om förändring.

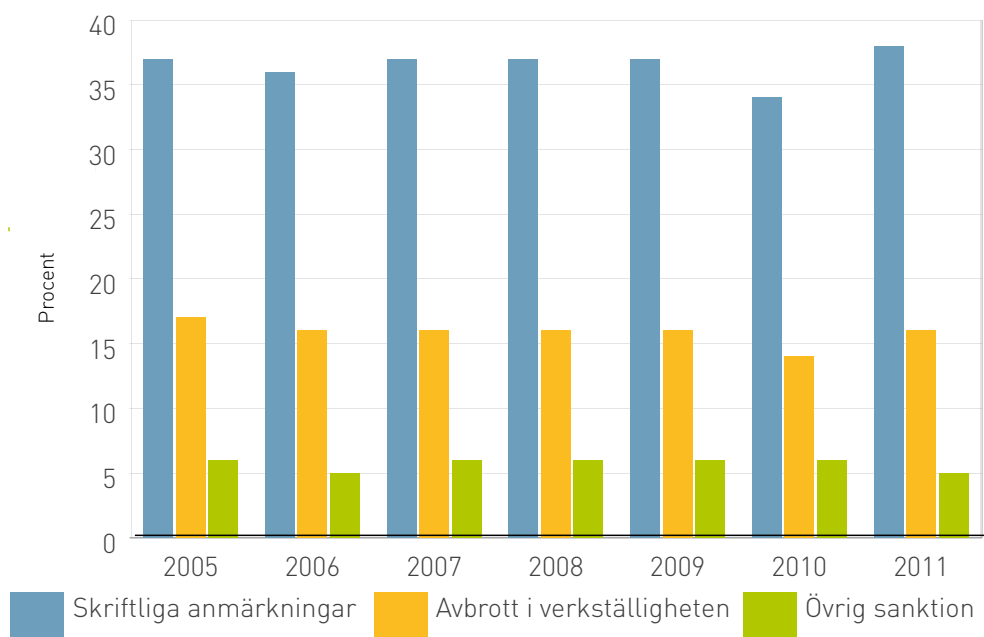
Åtgärdsprogrammets och missbrukarvårdens andel har stigit. Totalt 494 klienter deltog i någon programverksamhet 2011. De mest populära programmen är fem samtal om förändring, programmet för missbrukarvård och programmet för trafiksäkerhet. Merparten av deltagarna i dessa program utförde samhällstjänst.

3.5 Sanktioner som tillämpas vid samhällspåföljder

De sanktioner som tillämpas vid övervakning av villkorlig frihet är skriftlig anmärkning och varning, begäran om hämtning till polisen och anmälan till åklagaren. Sanktionernas andel har något stigit sedan mitten av föregående decennium. Totalt 166 sanktioner tillämpades vid övervakning av villkorlig frihet 2011. Det gällde ca 8 procent av de övervakade under året.

Vid samhällstjänst tillämpas skriftlig anmärkning, förbud mot inledning av verkställighet, förbud mot fortsatt verkställighet och avbrott i verkställigheten. Sanktionernas andel har förblivit relativt stabil. Under 2011 gavs 1047 skriftliga anmärkningar vilket innebar ca 38 procent av den slutförda verkställigheten. Under 2011 avbröts tjänstgöringen i 437 fall vilket innebar ca 16 procent av den slutförda verkställigheten.

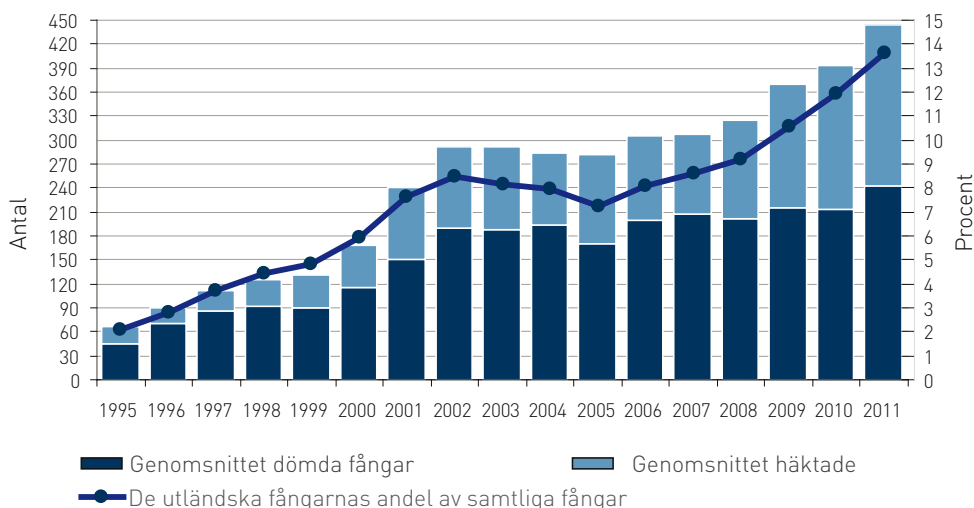
Diagram 10. Sanktioner tillämpade vid samhällstjänst i relation till slutförd verkställighet, perioden 2005-2011 (%)

4 Utländska fångar

Antalet utländska fångar har växt över tjugofaldigt under de senaste 20 åren. Andelen ökade särskilt starkt i början och slutet av det föregående decenniet. I början av 1990-talet fanns det i snitt bara 20 fångar per dag i Finland. År 2000 hade det dagliga genomsnittet stigit till 173, och 2011 fanns det i genomsnitt 444 utländska fångar, vilket överskred fjolåret med 13 procent. Samtidigt har de utländska fångarnas andel av samtliga fångar stigit till 14 procent. Ungefär 58 procent av de utländska fångarna var permanent bosatta i Finland 2011.

Diagram 11. Medeltalet och andelen utländska dömda fångar och häktade i relation till det totala genomsnittet av fångar, perioden 1995-2011

Totalt 906 utländska medborgare intogs i fängelse 2011. Av dessa var 650, dvs. nästan tre fjärdedelar, häktade, 143 dömda fångar och 113 bötesfångar. Totalt 817 utlänningar frigavs. Drygt hälften av de frigivna var häktade. Dessutom överfördes straffverkställigheten för 20 dömda fångar till något annat land, och 27 häktade utlämnades till ett annat land på grund av ett brott.

Den största gruppen av utländska fångar består av estländare och ryssar. Under de senaste två åren har rumänernas andel starkt ökat, och enligt en kartläggning av fångstrukturen av den

1 maj 2011 bildade rumänerna redan den näst största gruppen efter estländarna. Totalt 45 procent av de utländska fångarna bestod av estländare, rumäner och ryssar. Ungefär 6 procent bestod av nordbor. Totalt 56 medborgarskap var representerade.

En allt större del av de utländska fångarna består av häktade. De häktades andel uppgick till 45 procent 2011. Totalt 48 procent av de estniska fångarna, 40 procent av de ryska fångarna, men rentav 79 procent av de rumänska fångarna, var häktade. I termer av fångkategorier påträffades divergenser i medborgarskapsfördelningen. Estländarna var den största gruppen både bland de dömda fångarna (27 %) och de häktade (28 %). Bland de dömda fångarna följde därefter ryssarna (9 %) och svenskarna (8 %) och bland de häktade rumänerna (17 %) och litauerne (8%).

De utländska fångarna är något yngre jämfört med de finländska. Genomsnittsåldern hos de utländska fångarna var 34 år, och hos de finländska fångarna 37 år, 2011. De utländska fångar som bor permanent i Finland är något yngre (genomsnittsålder 34 år) jämfört med de övriga utlänningarna (genomsnittsålder 35 år). Männens andel av de utländska fångarna är 95 procent.

Fördelningen av huvudbrott hos utländska fångar har avsevärt förändrats under de senaste tio åren. Andelen dömda för narkotikabrott har gått ned från 61 procent till 48 procent, medan andelen dömda för stöld har fördubblats och ökat till 13 procent. Fördelningen av huvudsakligt åtal hos häktade har genomgått en ännu större förändring. Andelen åtalade för narkotikabrott har sjunkit från 56 procent till 38 procent, medan andelen åtalade för stöld har nästan sexdubblats och ökat till 28 procent.

Tabell A. Huvudsakligt brott / åtal hos utländska och finländska dömda och häktade fångar den 1 maj 2011

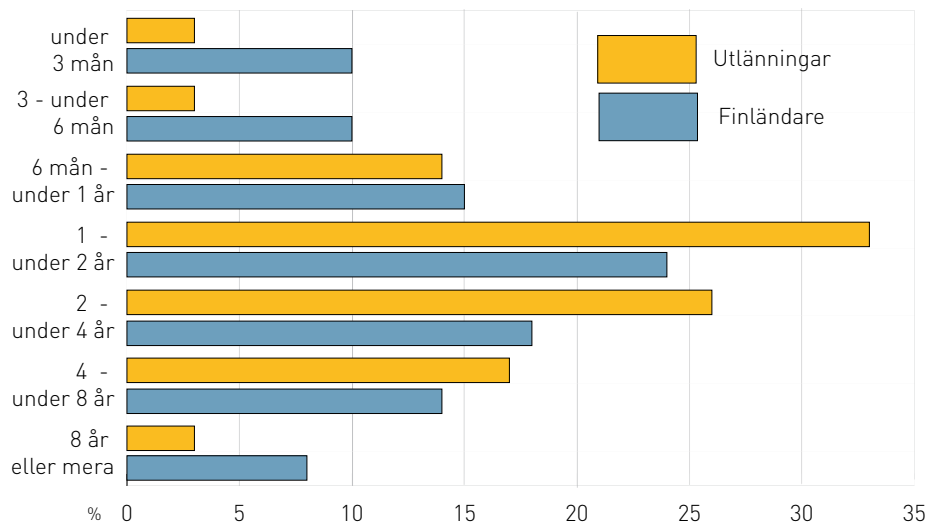
Huvudsakligt brott / åtal	Dömda fångar				Häktade			
	Utlänningar		Finländare		Utlänningar		Finländare	
	N	%	N	%	N	%	N	%
rån	19	8	152	6	10	5	32	8
stöld	29	13	246	10	58	28	33	9
övrigt egen-domsbrott	10	4	150	6	7	3	12	3
brott mot liv	13	6	591	25	11	5	148	39
övrigt våldsbrott	17	7	526	22	7	3	41	11
sedlighetsbrott	20	9	85	4	16	8	10	3
narkotikabrott	108	48	340	14	79	38	86	23
rattfylleri	3	1	271	11	0	0	1	0
övriga brott	8	4	51	2	18	9	16	4
Totalt	227	100	2 412	100	206	100	379	100

Utländska dömda fångar avtjänar i genomsnitt en avsevärt längre strafftid i fängelse jämfört med finländska dömda fångar. Genomsnittslängden av den strafftid som avtjänats i fängelse av frigivna utländska fångar uppgick 2011 till 13,4 månader, medan motsvarande tid var 8,7 månader för finländarna. Också genomsnittslängden av häktningsperioden var något längre hos utlänningarna jämfört med finländarna (3,7 månader mot 3,4 månader).

Den prognostiserade anstaltstiden för utländska fångar har blivit längre under de senaste tio åren. Särskilt andelen anstaltstider på 2-4 år har minskat och anstaltstider på över 4 år har på motsvarande sätt ökat. Totalt 7 procent av utländska dömda fångar var intagna under 6 månader 2011. En tredjedel av utlänningarna var intagna från 1 till 2 år och en fjärdedel från 2 till 4 år. Knappt 3 procent skulle tillbringa över 8 år på anstalt.

Diagram 12. Prognostiserade anstaltstider hos utländska och finländska dömda fångar den 1 maj 2011

De utländska fångarna använde sin tid på ett sätt som i hög grad avvek från användningen av tiden hos finländska fångar. De afrikanska fångarna använde 42 procent av tiden genom att inte delta i någon sysselsättning. Motsvarande andel var 25 procent hos de finländska fångarna och bara något över 20 procent hos de estniska och ryska fångarna. De estniska fångarna deltog för det mesta i produktivt arbete och rentav mera än finländarna i alla verksamhetsformer. De finländska fångarna deltog å andra sidan mera aktivt i kurser och åtgärdsprogram jämfört med utlänningarna. De estniska och ryska fångar som utbildade sig deltog särskilt i yrkesinriktade kurser.

Tabell B. Fördelningen av användningen av tiden (%) hos utländska och finländska dömda fångar 2011

	Fin- ländare (N=6 555)	Est- ländare (N=188)	Ryssar (N=69)	Afrika- ner (N=113)	Övriga (N = 286)
arbete	25	40	31	21	32
utbildning	7	4	3	3	3
annan aktiv sysselsättning (t.ex. åtgärdsprogram)	9	1	4	0	4
i aktiv sysselsättning totalt	41	45	38	24	39
ej placerade i sysselsättning	25	21	22	42	28
övriga användning av tiden (t.ex. sjukdom)	34	34	40	33	34
totalt	100	100	100	100	100

I en samnordisk undersökning från 2011 utreddes ryskspråkiga fångars behov av undervisning i finländska fängelser. Det noterades att yrkesinriktad fortbildning och rehabiliterande åtgärder kunde underlätta ryskspråkiga fångars återanpassning i samhället efter att de utvisats till sina hemländer efter frigivningen. På grund av språkbarriären har fängelserna inte kunnat ordna sådan verksamhet i tillräcklig utsträckning.

Tabell 1. Intagna på straffanstalter i början och slutet av året enligt kön, fånggrupp och anstaltstyp 2011

Anstaltstyp	Antecknade i anstaltsregistret							
	Totalt	Dömde fångar		Bötesfångar		Häktade		
		Kvinnor	Kvinnor	Kvinnor	Kvinnor	Kvinnor	Kvinnor	
1.1.2011								
Alla anstalter	3 189	228	2 562	171	51	4	576	53
Slutna fängelser	2 272	149	1 646	92	50	4	576	53
Öppna anstalter	917	79	916	79	1	0	0	0
31.12.2011								
Alla anstalter	3 214	216	2 544	173	43	6	627	37
Slutna fängelser	2 254	140	1 587	97	40	6	627	37
Öppna anstalter	960	76	957	76	3	0	0	0

Tabell 2. Medeltalet fångar per dag enligt fånggrupp, perioden 2002-2011

	Dömde fångar	Bötesfångar	Häktade	Ungdomsfångar	Tvångs- inrättnings- fångar	Totalt	Kvinnor	Kvinnornas andel av samtliga fångar, %
2002	2 674	190	478	69	23	3 434	204	6
2003	2 805	198	492	60	23	3 578	205	6
2004	2 928	81	473	72	23	3 577	206	6
2005	3 104	179	519	63	23	3 888	242	6
2006	3 126	189	463	-	-	3 778	246	7
2007	2 911	134	506	-	-	3 551	244	7
2008	2 845	121	559	-	-	3 526	232	7
2009	2 840	83	569	-	-	3 492	246	7
2010	2 635	57	599	-	-	3 291	246	7
2011	2 612	53	598	-	-	3 262	234	7

Tabell 3. Medeltalet häktade och dömda fångar under 21 år, perioden 2002-2011

	15-17 år	18-20 år	Under 21 år totalt	Samtliga fångar	Unga fångarnas andel av samtliga fångar, %
2002	13	115	128	3 433	3,7
2003	7	116	123	3 578	3,4
2004	8	110	118	3 577	3,3
2005	6	93	99	3 888	2,5
2006	6	90	96	3 778	2,5
2007	5	82	87	3 551	2,5
2008	5	90	95	3 526	2,7
2009	6	87	93	3 492	2,7
2010	7	72	79	3 291	2,4
2011	10	70	80	3 262	2,5

Tabell 4. Intagna som under året anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, kön och anstaltstyp 2011

Fånggrupp	Alla anstalter			Slutna fängelser			Öppna anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Anlänt från frihet									
totalt	5 893	543	6 436	5 478	534	6 012	415	9	424
Bötesfångar	1 111	166	1 277	1 099	165	1 264	12	1	13
Dömda fångar	2 872	225	3 097	2 470	217	2 687	402	8	410
15-17 år	2	0	2	2	0	2	0	0	0
18-20 år	74	4	78	56	4	60	18	0	18
21- år	2 796	221	3 017	2 412	213	2 625	384	8	392
Häktade	1 910	152	2 062	1 909	152	2 061	1	0	1
15-17 år	31	3	34	31	3	34	0	0	0
18-20 år	160	6	166	160	6	166	0	0	0
21- år	1 719	143	1 862	1 718	143	1 861	1	0	1

Tabell 5. Intagna som anlänt från frihet till fängelse enligt fånggrupp, perioden 2002-2011

	Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2002	3 452	202	2 156	221	1 843	125	7 451	548
2003	3 520	173	2 223	219	1 911	119	7 654	511
2004	3 863	213	867	84	1 845	137	6 575	434
2005	3 779	200	1 843	235	1 930	136	7 552	571
2006	3 496	212	2 098	264	1 698	132	7 292	608
2007	3 568	236	1 856	244	1 879	135	7 303	615
2008	3 539	217	1 852	229	1 930	143	7 321	589
2009	3 469	251	1 627	185	1 963	163	7 059	599
2010	3 244	243	1 303	150	1 998	181	6 545	574
2011	3 097	225	1 277	166	2 062	152	6 436	543

Tabell 6. Frigivna under året enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp 2011

	Anstaltstyp								
	Slutna fängelser			Öppna anstalter			Alla anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Frigivna från anstalter, totalt	4 294	449	4 741	1 512	103	1 615	5 806	552	6 358
1. Helt avtjänade straff	1 084	159	1 243	40	3	43	1 124	162	1 286
2. Benådning av republikens president från vidare straffverkställighet	0	0	0	3	0	3	3	0	3
3. Villkorligt frigivna	2 179	188	2 365	1 468	100	1 568	3 647	288	3 935
■ enligt benådning av republikens president	2	0	0	1	1	2	3	1	4
■ enligt Brottspåföljdsmyndighetens beslut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
■ enligt anstaltsdirektörens beslut	2 177	188	2 365	1 465	99	1 564	3 642	287	3 929
■ enligt beslut från Helsingfors hovrätt	0	0	0	2	0	2	2	0	2
■ enligt beslut från krigsförbrytardomstolen i Haag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Frigivna häktade	1 024	101	1 125	0	0	0	1 024	101	1 125
■ förkastade åtal	4	0	4	0	0	0	4	0	4
■ senarelagd behandling	2	1	3	0	0	0	2	1	3
■ ovillkorligt dömda men frigivna	112	7	119	0	0	0	112	7	119
■ villkorligt dömda	207	26	233	0	0	0	207	26	233
■ annan orsak	699	67	766	0	0	0	699	67	766
5. Övriga grunder	7	1	8	1	0	1	8	1	9
Avlidna	10	0	10	4	0	0	14	0	14
Avbruten verkställighet	3	1	4	0	0	0	3	1	4
Överförda till andra länder	44	3	47	4	0	4	48	3	51

Tabell 7. Frigivna dömda fångar under året enligt avtjänad strafftid på anstalten, kön och anstaltstyp 2011

Avtjänat strafftid	Anstaltstyp								
	Slutna fängelser			Öppna anstalter			Alla anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Totalt	2 206	191	2 397	1 485	100	1 585	3 691	291	3 982
- 1 månad	396	49	445	172	12	184	568	61	629
över 1 - 2 mån.	482	35	517	293	9	302	775	44	819
över 2 - 3 mån.	226	17	243	168	9	177	394	26	420
över 3 - 6 mån.	335	31	366	250	11	261	585	42	627
över 6 mån.-1 år	300	27	327	233	17	250	533	44	577
över 1 - 2 år	300	23	323	221	30	251	521	53	574
över 2 - 4 år	126	6	132	96	7	103	222	13	235
över 4 år	41	3	44	52	5	57	93	8	101

Tabell 8. Längden av förvandlingsstraff för böter, slutförda 2011

	Fångar som bara avtjänat förvandlingsstraff för böter			Dömda fångar och häktade som avtjänat förvandlingsstraff för böter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Högst 10 dagar	473	71	544	109	11	120
11-30 dagar	485	68	553	357	23	380
31-60 dagar	124	20	144	128	12	140
61-90 dagar	9	1	10	32	5	37
Totalt	1 091	160	1 251	626	51	677

Tabell 9. Frigivna från straffanstalter enligt fånggrupp och kön, perioden 2002-2011

	Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2002	4 410	231	1 944	204	891	72	7 245	507
2003	4 546	233	2 059	197	906	71	7 511	501
2004	4 637	244	900	85	785	90	6 322	419
2005	4 662	233	1 568	154	833	66	7 063	453
2006	4 844	301	2 016	264	812	67	7 672	632
2007	4 627	295	1 780	231	945	76	7 352	602
2008	4 484	297	1 717	218	995	77	7 196	592
2009	4 556	302	1 629	191	1 061	92	7 246	585
2010	4 193	319	1 224	148	1 089	102	6 506	569
2011	3 982	291	1 251	160	1 125	101	6 358	552

Tabell 10. Avtjänad tid på straffanstalt (%) hos frigivna dömda fångar, perioden 2002-2011

Avtjänad tid	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
- 1 mån.	17	17	16	14	11	14	16	16	16	16
över 1-2 mån.	20	20	20	20	18	21	23	22	21	21
över 2 - 3 mån.	12	12	12	12	11	11	9	10	9	11
över 3 - 6 mån.	17	16	19	17	18	18	16	16	16	16
över 6 mån.-1 år	15	16	15	15	17	15	15	15	15	14
över 1 - 2 år	11	11	12	13	15	14	13	13	15	14
över 2 - 4 år	5	5	5	6	7	5	5	6	6	6
över 4 år	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	4 410	4 546	4 637	4 662	4 844	4 627	4 484	4 556	4 193	3 981

Tabell 11. Villkorligt frigivna, perioden 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Villkorligt frigivna totalt	4 237	4 430	4 510	4 579	4 767	4 567	4 406	4 485	4 146	3 935
Enligt fängelsedirektörens/-direktionens beslut	4 225	4 408	4 496	4 564	4 740	4 562	4 397	4 476	4 138	3 929
Enligt justitieministeriets / Brottsförmyndighetens beslut	7	13	9	7	16					
Enligt benådning av republikens president	5	5	4	6	10	4	2	1	2	4
Enligt fängelsedomstolens beslut	0	4	1	2						
Enligt beslut från Helsingfors hovrätt						1	6	7	6	2
Enligt högsta domstolens beslut								1		
Enligt beslut från krigsförbrytardomstolen i Haag					1		1			
Ställda under övervakning	878	895	1 013	977	1 167	1 140	925	856	828	759

Tabell 12. Antalet livstidsfångar i början av året, antalet livstidsstraff som började avtjänas under året, frigivna livstidsfångar och genomsnittslängden av avtjänade straff, perioden 1992-2012

År	Antalet livstidsfångar i början av året	Antalet livstidsstraff som började avtjänas under året	Frigivna livstidsfångar	Genomsnittslängden av avtjänad straff, år
1992	31	3	5	11,2
1993	28	4	4	8,9
1994	28	9	1	10,4
1995	34	5		
1996	39	12	1	9,5
1997	46	10		
1998	55	6		
1999	59	3	2	12,3
2000	59	1	2	13,2
2001	60	9	2	13,7
2002	66	19	4	12,0
2003	74	24	2	13,6
2004	97	7	3	15,0
2005	104	21	2	11,8
2006	124	21	7	12,9
2007	136	13	3	13,5
2008	144	11	6	13,1
2009	151	13	8	14,3
2010	157	14	6	14,5
2011	164	15	2	15,0
2012	175			

Tabell 13. Övervakad frihet på prov, perioden 2007-2011

| 31

	Inledda	Avslutade	Återkallade	Återkallade, andel av inledda %	Övervakad frihet på prov, i genomsnitt per dag	Genomsnittslängden av frihet på prov
2007	103	78	5	5	22	80
2008	217	193	19	9	50	90
2009	356	322	55	15	85	88
2010	395	397	67	17	102	97
2011	426	394	69	16	113	100

Tabell 14. Huvudbrott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Rån	Totalt	7	7	7	6	7	5	6	7	7	7
	Kvinnor	3	8	5	5	6	4	2	5	7	7
Stöld	Totalt	17	17	16	16	15	14	13	12	11	10
	Kvinnor	10	15	14	15	16	13	10	11	10	6
Övrigt egen- domsbrott	Totalt	7	6	5	5	4	4	3	4	6	6
	Kvinnor	15	5	3	6	5	5	5	6	7	9
Brott mot liv	Totalt	19	19	18	19	19	20	20	20	22	23
	Kvinnor	24	27	29	27	25	28	32	27	30	31
Övrigt våldsbrott	Totalt	14	16	17	18	20	19	20	20	21	21
	Kvinnor	15	11	18	14	17	16	14	22	21	17
Sexbrott	Totalt	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4
	Kvinnor	1	1	1	0	0	0	0	1	3	4
Narkotika- brott	Totalt	18	17	18	16	15	15	16	14	16	17
	Kvinnor	26	23	19	21	16	15	16	15	16	16
Trafikfylleri	Totalt	11	12	12	13	12	14	13	14	12	10
	Kvinnor	6	7	7	11	11	10	11	9	5	6
Övrigt brott	Totalt	5	5	4	4	4	6	6	6	3	2
	Kvinnor	2	4	4	1	3	10	9	4	2	4
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2762	2974	3107	3173	3186	2979	2865	2924	2726	2639
	Kvinnor	156	146	170	169	197	184	167	190	193	180

Tabell 15. Åldersgrupper hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15 - 20 år	Totalt	4	3	3	2	2	2	1	3	2	1
	Kvinnor	4	1	2	1	1	2	0	2	1	0
21 - 24 år	Totalt	13	13	13	12	13	10	10	11	9	8
	Kvinnor	10	14	8	8	11	8	6	8	10	9
25 - 29 år	Totalt	21	21	20	21	20	21	18	18	19	20
	Kvinnor	12	17	12	16	14	19	11	15	15	20
30 - 39 år	Totalt	33	34	33	33	33	34	35	33	33	33
	Kvinnor	42	35	41	37	38	35	38	30	29	31
40-49 år	Totalt	20	20	19	20	21	21	23	22	23	22
	Kvinnor	26	24	25	23	24	25	30	32	32	26
50 år -	Totalt	10	10	11	11	11	12	12	14	14	14
	Kvinnor	6	10	12	15	12	12	14	13	15	14
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	101	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2764	2979	3107	3173	3186	2979	2865	2924	2726	2639
	Kvinnor	156	147	170	169	197	184	167	190	193	180

Tabell 16. Prognostiserad anstaltstid hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<3 månader	Totalt	9	9	9	8	8	10	10	10	10	9
	Kvinnor	11	6	9	8	10	10	10	8	10	7
3<6 mån.	Totalt	12	12	13	10	10	12	10	10	9	10
	Kvinnor	12	12	11	10	9	11	8	14	6	12
6<12 mån.	Totalt	18	18	17	18	17	18	16	15	15	15
	Kvinnor	16	19	13	18	14	17	13	17	21	16
1<2 år	Totalt	23	23	23	24	25	23	24	25	24	25
	Kvinnor	29	23	31	26	29	25	31	23	29	26
2<4 år	Totalt	19	20	20	20	20	18	19	19	19	19
	Kvinnor	15	19	13	15	17	14	16	19	16	19
4<8 år	Totalt	14	14	13	14	14	14	15	14	14	15
	Kvinnor	12	15	16	16	15	17	15	13	14	15
8 år-	Totalt	5	5	5	6	6	6	7	7	8	8
	Kvinnor	5	6	7	8	5	7	7	7	6	6
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 713	2 982	3 043	3 092	3 127	2 932	2 819	2 892	2 690	2 576
	Kvinnor	153	144	169	167	196	181	166	189	193	177

* I tabellen saknas de fångar för vilka beräkningen av strafflängden inte slutförts eller som var förrymda

Tabell 17. Antalet intagningar hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. gången	Totalt	31	31	32	29	31	30	30	31	32	33
	Kvinnor	54	50	56	50	54	52	52	45	49	53
2. gången	Totalt	14	14	14	13	14	14	14	15	13	13
	Kvinnor	16	16	16	17	17	17	16	18	18	18
3-7. gången	Totalt	36	37	36	38	37	37	37	36	35	35
	Kvinnor	24	29	23	28	22	26	25	30	27	24
8. gången	Totalt	19	19	18	19	18	18	19	18	19	20
	Kvinnor	6	5	5	6	8	5	7	7	6	4
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 731	2 950	3 079	3 143	3 162	2 965	2 854	2 916	2 720	2 631
	Kvinnor	156	147	170	169	197	184	167	190	193	180

Tabell 18. Medeltalet utländska fångar enligt fånggrupp och deras andel av samtliga fångar, perioden 2002-2011

	Utländska			Alla fångar	Andelen utländska fångar av samtliga fångar %
	Dömda fångar	Häktade	Totalt		
2002	189	102	291	3 433	8
2003	187	104	291	3 578	8
2004	194	90	284	3 577	8
2005	171	111	282	3 888	7
2006	200	106	306	3 778	8
2007	208	99	307	3 551	9
2008	202	123	325	3 526	9
2009	216	154	370	3 492	11
2010	214	180	394	3 291	12
2011	243	201	444	3 262	14

Tabell 19. Huvudbrott hos utländska fångar den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Rån	4	5	4	8	9	7	9	7	9	8
Stöld	6	3	6	11	5	11	5	11	15	13
Övrigt egendomsbrott	7	8	6	4	5	0	4	2	5	4
Brott mot liv	9	10	8	9	13	14	14	12	10	6
Övrigt våldsbrott	5	5	5	6	6	10	9	5	7	7
Sexbrott	5	3	4	4	8	8	6	8	5	9
Narkotikabrott	61	63	61	50	47	42	42	46	46	48
Trafikfylleri	1	1	0	1	2	2	4	5	2	1
Övrigt brott	3	4	4	6	5	7	6	6	2	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	192	198	203	268	213	214	203	213	212	227

Tabell 20. Utländska fångars medborgarskap den 1 maj 2011

	N		N
Afghanistan	2	Marocko	4
Albanien	1	Myanmar	1
Algeriet	2	Nederländerna	6
Armenien	1	Nigeria	13
Bosnien-Hercegovina	1	Norge	1
Bulgarien	6	Pakistan	1
Chile	2	Polen	6
Cuba	1	Rumänien	43
Danmark	1	Rwanda	1
Demokratiska republiken Kongo	2	Ryssland	35
Dominikaniska Rep.	6	Senegal	1
Egypt	1	Serbien och Montenegro	7
Estland	118	Somalia	13
Etiopien	1	Spanien	1
Frankrike	4	Storbritannien	1
Förenta Staterna	2	Sudan	1
Gambia	4	Sverige	27
Ghana	5	Thailand	1
Indien	1	Tjeckien	1
Irak	18	Trinidad och Tobago	1
Iran	13	Tunisien	3
Israel	1	Turkiet	7
Italien	4	Ukraina	5
Jordanien	2	Vietnam	4
Jugoslavien	3	Vitryssland	3
Kenya	2	Ryssland	35
Lettland	6	Vietnam	4
Libanon	1	Estland	118
Liberia	1	Förenta Staterna	2
Libyen	1	Utan medborgarskap	8
Litauen	24	Uppgifter saknas	6
		Totalt	436

Tabell 21. Permissioner, perioden 2002-2011

	Ansökta	Beviljade		Återkallade		Utnyttjade		Tillståndsvillkoren uppfyllts		Tillståndsvillkoren brutits	
	N	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2002	16 788	12 228	73	181	1	12 047	99	11 151	93	896	7
2003	16 592	12 190	73	185	2	12 005	98	11 195	93	810	7
2004	17 320	12 813	74	181	1	12 632	99	11 771	93	861	7
2005	18 578	13 700	74	170	1	13 530	99	12 658	94	869	6
2006	18 325	13 283	72	209	2	13 074	98	12 181	93	893	7
2007	15 325	11 166	73	273	2	10 893	98	10 263	94	630	6
2008	15 183	11 256	74	293	3	10 963	97	10 442	95	521	5
2009	15 728	11 555	73	342	3	11 213	97	10 726	96	487	4
2010	13 997	10 669	76	242	2	10 427	98	9 932	95	495	5
2011	14 768	11 016	75	293	3	10 723	97	10 256	96	467	4

Tabell 22. Rymningar och otillåtna avvikelser, perioden 2002-2011

	Rymningar			Otillåtna avvikelser från öppna anstalter	Otillåtna avvikelser från vårdanstalter*
	Totalt	Från slutna fängelser	Inifrån fängelsemurarna		
2002	37	34	19	41	
2003	29	28	10	29	
2004	22	19	1	27	
2005	25	21	10	18	
2006	14	13	0	43	3
2007	8	6	0	51	9
2008	16	14	8	55	9
2009	17	13	1	67	4
2010	12	10	1	54	9
2011	12	7	1	82	5

*Före den 1 oktober 2006 uppfattades avvikelse från en vårdanstalt utan tillstånd som rymning.

Tabell 23. Fångarnas användning av tiden, perioden 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Produktion	19	19	19	18	19	17	17	15	15	15
Fastighetsvård	12	11	11	11	10	9	9	9	9	9
Arbete på öppna anstalter	4	4	4	3	4	5	5	4	5	5
Underhållsarbete	6	5	6	5	4	3	3	3	2	3
Arbete totalt	41	39	40	37	37	34	34	31	32	32
Utbildning	10	10	10	8	9	9	9	9	9	8
Andra aktiviteter	8	8	8	9	10	6	6	7	8	9
SYSSELSÄTTNING TOTALT	59	57	58	54	56	49	49	47	49	48
Sjukdom	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4
Ej placerad i någon sysselsättning	17	18	18	21	28	37	37	38	38	38
Övrig passiv tid	18	19	19	20	11	9	9	10	9	9
OSYSSELSATTA TOTALT	41	43	42	46	44	51	51	52	51	51
Sysselsatta fångar i genomsnitt per dag	1 461	1 453	1 450	1 465	1 448	1 233	1 199	1 081	1 040	1 047
Fångar i aktiviteter i genomsnitt per dag	2 031	2 050	2 071	2 098	2 125	1 698	1 760	1 668	1 597	1 589
Fångar i genomsnitt per dag	3 433	3 578	3 577	3 888	3 777	3 551	3 526	3 492	3 291	3 262

Tabell 24. Fångar och fängelser 1974-2011

År	Fångar i genomsnitt per dag					Fångar som anlänt från frihet till anstalt						Frigivna från anstalter	Fängelser 31.12.	Fångplatser i bruk	
	Totalt	Kvinnor	Bötesfångar	Häktade	Utländska fångar	Totalt	Dömda fångar		Bötesfångar	Häktade				I samtliga anstalter	I slutna fångelser, %
							Totalt	Under 21 år		Totalt	Under 21 år				
1974	5 104	118	62	760		11 465	6 859		537	3 891		11 163	18	4 643	81
1975	5 452	115	120	808	24	13 453	7 750		1 004	4 529		12 969	18	4 451	77
1976	5 596	130	119	770	11	12 999	8 203	525	919	3 689		12 937	18	4 312	77
1977	5 555	132	118	734	14	11 939	6 966	501	1 068	3 709	526	12 179	18	4 414	75
1978	5 399	147	169	673	12	11 183	6 045	443	1 564	3 393	534	11 335	18	4 501	75
1979	5 216	146	152	638	10	10 577	5 621	365	1 614	3 193	484	10 860	18	4 483	75
1980	5 088	135	135	546	8	10 114	5 548	313	1 288	3 120	493	10 206	18	4 543	73
1981	4 883	142	135	553	8	9 840	5 080	291	1 470	3 117	447	10 197	18	4 618	73
1982	4 766	135	128	582	12	10 194	5 209	320	1 347	3 459	540	10 200	18	4 665	73
1983	4 709	161	150	571	8	10 132	4 966	360	1 595	3 327	588	10 183	19	4 629	73
1984	4 524	153	138	536	10	9 671	5 204	390	1 299	3 114	730	9 884	18	4 695	74
1985	4 411	137	113	500	15	9 307	5 277	408	1 161	2 846	672	9 516	18	4 693	74
1986	4 219	126	132	510	11	9 216	5 010	297	1 337	2 867	402	9 240	18	4 738	72
1987	4 175	127	66	468	12	9 467	5 392	285	1 429	2 646	438	9 744	19	4 716	75
1988	3 972	125	91	421	11	9 379	5 096	260	1 821	2 462	382	9 707	21	4 700	75
1989	3 389	112	98	350	11	8 648	5 237	292	1 720	1 691	205	9 272	21	4 739	75
1990	3 441	109	95	372	20	8 831	5 349	201	1 556	1 926	325	8 561	21	4 214	73
1991	3 467	110	137	293	28	8 874	5 411	232	2 016	1 447	247	9 183	22	4 210	71
1992	3 511	110	189	263	43	9 851	5 769	268	2 557	1 525	248	9 755	23	4 220	72
1993	3 421	119	245	248	48	9 435	5 055	234	2 944	1 436	274	9 593	24	4 286	73
1994	3 275	122	221	259	57	8 711	4 424	205	2 661	1 626	306	8 984	25	4 102	72
1995	3 248	133	173	289	73	7 755	3 910	169	2 273	1 572	298	7 661	24	4 095	69
1996	3 197	149	132	300	94	6 594	3 254	172	1 703	1 637	279	7 028	24	3 907	71
1997	2 974	144	119	295	116	6 201	2 937	134	1 671	1 593	205	6 314	24	3 827	71
1998	2 809	140	96	292	130	5 803	2 982	120	1 318	1 503	198	5 883	23	3 508	71
1999	2 743	126	102	354	138	5 838	2 858	113	1 391	1 589	145	5 972	23	3 494	71
2000	2 855	144	121	376	173	6 561	3 312	122	1 581	1 668	220	6 272	22	3 357	71
2001	3 135	159	149	457	248	6 832	3 248	184	1 698	1 886	278	6 516	22	3 399	71
2002	3 433	204	190	478	293	7 451	3 452	106	2 156	1 843	219	7 245	22	3 437	72
2003	3 578	205	198	492	291	7 654	3 520	123	2 223	1 911	211	7 511	21	3 286	76
2004	3 577	206	81	473	284	6 575	3 863	129	867	1 845	189	6 322	21	3 479	72
2005	3 888	242	179	519	282	7 552	3 779	95	1 843	1 930	178	7 063	21	3 460	73
2006	3 778	246	189	463	306	7 292	3 496	72	2 098	1 698	155	7 672	26	3 607	71
2007	3 551	244	134	506	307	7 303	3 568	57	1 856	1 879	177	7 352	26	3 540	71
2008	3 526	232	121	559	325	7 321	3 539	88	1 852	1 930	224	7 196	26	3 517	72
2009	3 492	246	83	569	370	7 059	3 469	104	1 627	1 963	180	7 246	26	3 298	70
2010	3 291	246	57	599	394	6 545	3 244	83	1 303	1 998	186	6 506	28	3 113	67
2011	3 262	234	53	598	444	6 436	3 097	80	1 277	2 062	200	6 358	27	3 092	67

Tabell 25: Återfallsbrottlighet hos dömda fångar (%), frigivna under perioden 2003-2006, under en observationstid av fem år, enligt kön, ålder och antalet intagningar

		Frigivningsår			
		2003	2004	2005	2006
	Totalt	69	69	67	64
Kön	man	70	70	68	65
	kvinnor	56	58	57	56
Ålder vid frigivningen	15-<18	100	88	100	100
	18-<21	87	86	83	79
	21-<30	76	77	74	72
	30-<40	72	71	70	67
	40-<50	62	62	59	59
	50-	47	50	50	44
Antal intagningar	1	54	54	52	49
	2	67	71	66	63
	3-5	76	76	75	72
	6-	80	81	78	78
	Totalt N	4 158	4 211	4 360	4 558

Tabell 26. Medeltalet samhällspåföljds klienter per dag, perioden 2002-2011

	Övervakning av villkorligt fängelse för unga	Ungdomsstraff	Samhällstjänst	Övervakning av villkorlig frihet	Totalt
2002	1 614	39	1 359	1 347	4 320
2003	1 624	26	1 498	1 272	4 420
2004	1 630	21	1 611	1 357	4 619
2005	1 572	30	1 752	1 437	4 791
2006	1 428	28	1 650	1 486	4 593
2007	1 326	17	1 672	1 785	4 800
2008	1 246	15	1 679	1 772	4 713
2009	1 208	10	1 559	1 532	4 307
2010	1 214	12	1 428	1 316	3 970
2011	1 178	14	1 490	1 177	3 859

Tabell 27. Verkställighet av samhällstjänst, perioden 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Begärda lämplighetsutredningar	8 306	8 205	8 440	7 761	7 201	6 614	6 828	6 138	5 695	5 624
Utarbetade lämplighetsutredningar	6 056	6 143	6 380	5 873	4 852	5 260	5 292	4 893	4 250	3 929
Positiva utlåtanden	4 811	4 837	5 085	4 733	4 048	4 187	4 500	3 980	3 599	3 358
Positiva utlåtanden %	79	79	80	81	80	80	85	81	85	85
Samhällstjänst som skulle verkställas	3 589	3 512	4 021	3 983	3 679	3 696	3 609	3 370	3 076	2 927
Inledd verkställighet	3 378	3 238	3 711	3 636	3 389	3 411	3 430	3 160	2 891	2 751
Slutförda straff	2 729	2 723	2 876	3 044	2 856	2 768	2 926	2 804	2 482	2 330
Avslutade*			3 363	3 627	3 596	3 436	3 598	3 483	3 047	2 761
Enligt underrättens beslut återförvandlade till fängelse	658	607	712	674	662	621	595	581	505	402
% av inledda	20	19	19	19	19	18	17	18	17	15
Utförda timmar samhällstjänst under året	242 703	248 226	271 916	288 355	278 052	262 617	268 321	261 096	231 235	220 440
Verkställdes den 31 december	1 335	1 390	1 592	1 613	1 531	1 597	1 530	1 345	1 315	1 441
Verkställdes i genomsnitt dagligen	1 359	1 498	1 611	1 752	1 650	1 672	1 679	1 559	1 428	1 490
* Fall av avslutad samhällstjänst: slutförd, förvandlad, avlidna, övriga (domstolen ansett verkställigheten slutförd)										

Tabell 28. Övervakning av villkorligt frigivna, perioden 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Nya fall av övervakning under året	854	886	1003	993	1179	1140	934	860	830	768
Fall av övervakning under året, totalt	2 134	2 113	2 393	2 390	2 627	2 750	2 788	2 514	2 210	2 003
Övervakning avskaffad	105	107	118	78	110	151	155	133	118	100
Prövotid löpt ut	384	397	399	369	410	511	805	842	766	693
Under övervakning den 31 december	1 426	1 296	1 397	1 448	1 610	1 854	1 654	1 380	1 235	1 121
Genomsnittligt antal övervakade per dag	1 347	1 272	1 357	1 437	1 486	1 785	1 772	1 532	1 316	1 177

Tabell 29. Övervakning av villkorligt fängelse för unga, perioden 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Nya fall av övervakning	958	904	883	810	769	684	634	705	644	751
Fall av övervakning under året, totalt	2 551	2 525	2 535	2 456	2 169	2 218	1 926	1 919	1 873	1 940
Övervakning avskaffad	115	105	111	122	77	63	57	44	51	47
Prövotid löpt ut	786	787	665	645	635	613	558	581	582	594
Under övervakning den 31 december	1 605	1 573	1 646	1 554	1 448	1 292	1 214	1 229	1 189	1 378
Genomsnittligt antal övervakade per dag	1 614	1 624	1 630	1 572	1 428	1 326	1 246	1 208	1 214	1 178

Tabell 30. Verkställighet av ungdomsstraff, perioden 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ny verkställighet	33	34	23	16	10	18	15
Straff under verkställighet under årets gång, totalt	54	66	47	34	22	25	29
Avtjänade ungdomsstraff	11	27	26	14	11	12	12
Förvandlade till fängelse	3	3	2	3	3	1	2
Genomsnittet av övervakade per dag	32	24	18	12	10	12	14

Tabell 31. Huvudbrott hos samhällspåföljds klienter den 1 maj, perioden 2007-2011 (%)

ÖVFU=övervakning av villkorligt fängelse för unga; ÖVF=övervakning av villkorlig frihet; SHT=samhällstjänst;
US=ungdomsstraff

	2007					2008					2009				
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Tot.	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Tot.	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Tot.
N	770	897	3 436	28 5	131	701	1 098	3 619	17 5	435	753	1 101	3 483	14 5	351
Brott mot liv och hälsa	20	34	14	29	18	24	29	14	47	19	23	33	16	50	20
Narkotikabrott	9	14	4	0	6	6	12	3	0	5	3	14	4	0	6
Trafikfylleri	27	9	55	0	43	24	10	58	0	44	24	11	54	0	41
Trafikbrott	4	3	2	0	3	3	3	2	6	2	2	3	3	0	3
Egendomsbrott	30	29	19	46	22	38	26	17	41	21	30	31	18	43	23
Sexbrott	2	3	1	0	1	2	3	1	0	2	2	3	1	0	1
Övrigt	9	8	5	0	6	3	18	5	6	7	16	7	4	0	6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

	2010					2011				
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Tot.	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Tot.
N	630	953	3 047	13 4	643	645	850	2761	12	4268
Brott mot liv och hälsa	27	36	16	15	22	25	37	17	33	22
Narkotikabrott	3	15	4	0	6	6	16	6	0	8
Trafikfylleri	28	8	53	0	40	22	7	50	17	37
Trafikbrott	4	2	2	8	3	3	2	2	0	2
Egendomsbrott	32	31	20	77	24	36	29	19	33	24
Sexbrott	2	5	1	0	2	3	5	1	0	2
Övrigt	4	2	3	0	3	4	4	5	17	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabell 32. Åldersfördelning hos samhällspåföljds klienter den 1 maj, perioden 2004-2011 (%)

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Totalt	N
Övervakning av villkorligt fängelse för unga									
2004	13	60	27	0	0	0	0	100	1 660
2005	12	59	30	0	0	0	0	100	1 586
2006	13	59	28	0	0	0	0	100	1 442
2007	13	59	28	0	0	0	0	100	1 318
2008	13	60	27	0	0	0	0	100	1 247
2009	18	64	18	0	0	0	0	100	1 078
2010	8	63	29	0	0	0	0	100	1 102
2011	9	58	34	0	0	0	0	100	1 042
Övervakning av villkorlig frihet									
2004	1	8	13	18	31	20	10	100	1 344
2005	0	4	16	16	31	21	12	100	1 452
2006	0	3	13	17	32	22	13	100	1 456
2007	0	3	14	17	32	22	12	100	1 751
2008	0	3	12	18	34	22	12	100	1 796
2009	0	1	11	15	34	24	15	100	1 475
2010	0	4	12	15	33	20	16	100	1 277
2011	0	4	15	14	30	21	16	100	1 210
Samhällstjänst									
2004	0	7	18	18	25	19	13	100	1 602
2005	0	7	18	16	25	19	15	100	1 901
2006	0	5	19	19	24	19	14	100	1 678
2007	0	5	17	15	27	21	15	100	1 759
2008	0	4	19	17	25	20	15	100	1 750
2009	0	2	15	21	27	19	16	100	1 588
2010	0	6	15	20	28	19	12	100	1 354
2011	0	4	12	20	30	19	15	100	1 537

Tabell 33. Könsfördelning hos samhällspåföljds klienter den 1 maj, perioden 2004-2011

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Övervakning av villkorligt fängelse för unga	Män	1 488	1 411	1 277	1 153	1 133	970	975	916
	Kvinnor	172	175	165	165	114	108	127	126
	Totalt	1 660	1 586	1 442	1 318	1 247	1 078	1 102	1 042
Ungdomsstraff	Män	18	34	28	19	16	11	12	9
	Kvinnor	2	2	2	0	0	1	0	3
	Totalt	20	36	30	19	16	12	12	12
Samhällstjänst	Män	1 509	1 760	1 529	1 601	1 588	1 414	1 220	1 362
	Kvinnor	93	136	149	158	162	174	134	175
	Totalt	1 602	1 896	1 678	1 759	1 750	1 588	1 354	1 537
Övervakning av villkorlig frihet	Män	1 292	1 381	1 377	1 655	1 706	1 367	1 203	1 108
	Kvinnor	52	71	79	96	90	108	74	102
	Totalt	1 344	1 452	1 456	1 751	1 796	1 475	1 277	1 210
Samhällspåföljder totalt	Män	4 307	4 586	4 211	4 428	4 443	3 762	3 410	3 395
	Kvinnor	319	384	395	419	366	391	335	406
	Totalt	4 626	4 970	4 606	4 847	4 809	4 153	3 745	3 801
	Kvinnor %	6,9	7,7	8,6	8,6	7,6	9,4	8,9	10,7

Tabell 34. Den socioekonomiska bakgrunden hos personer som utförde samhällstjänst den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
FÖRSÖRJNING										
Studerande	4	6	7	8	6	6	5	5	5	5
Anställda	32	29	29	29	31	30	35	30	27	27
Arbetslösa	54	56	55	52	54	53	51	54	56	57
Värnpliktiga	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0
Pensionärer	9	8	8	10	9	10	9	11	11	10
Övriga									1	1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 372	1 463	1 602	1 901	1 678	1 759	1 750	1 588	1 345	1 401
BOSTADSSITUATION										
Permanent bostad	83	83	83	84	86	84	86	87	88	86
Internat	2	2	1,5	1	1	2	1	1	1	1
Tillfällig bostad	10	10	10	9	8	8	9	9	7	9
På anstalt	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Bostadslös	3	3	3	4	4	5	4	2	3	3
Totalt	100	100	100	100	100	100	101	100	100	100
N	1 372	1 463	1 602	1 901	1 678	1 759	1 750	1 588	1 348	1 405

Tabell 35. Den socioekonomiska bakgrunden hos villkorligt frigivna som stod under övervakning den 1 maj, perioden 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
FÖRSÖRJNING										
Studerande	5	5	5	5	5	5	4	4	6	8
Anställda	13	14	15	13	13	16	17	19	19	21
Arbetslösa	68	68	68	69	68	66	67	66	62	58
Värnpliktiga	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	13	13	12	13	13	13	12	11	13	13
Övriga					1					0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 333	1 375	1 344	1 452	1 456	1 751	1 796	1 475	1 244	1 141
BOSTADSSITUATION										
Permanent bostad	60	59	59	62	66	63	63	68	69	68
Internat	4	4	4	3	3	3	3	2	2	3
Tillfällig bostad	17	17	17	18	16	19	19	17	17	19
På anstalt	7	6	6	4	4	3	3	2	2	2
Bostadslös	12	14	14	13	11	12	12	11	10	8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 333	1 375	1 344	1 452	1 456	1 751	1 796	1 475	1 252	1 156

Tabell 36. Den socioekonomiska bakgrunden hos villkorligt bestraffade unga som stod under övervakning den 1 maj, perioden 2001-2010 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
FÖRSÖRJNING										
Studerande	24	29	30	31	29	28	24	24	25	24
Anställda	21	18	17	18	18	17	20	20	15	15
Arbetslösa	50	49	48	49	50	48	49	50	51	54
Värnpliktiga	4	3	3	1	2	1	1	1	1	1
Pensionärer	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2
Övriga						5	5	4	5	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 838	1 652	1 659	1 586	1 442	1 318	1 247	1 078	1 071	948
BOSTADSSITUATION										
Permanent bostad	80	80	82	84	82	82	82	83	84	81
Internat	2	2	2	1	1	1	1	1	0	1
Tillfällig bostad	9	9	7	7	7	8	8	8	8	8
På anstalt	5	4	4	3	4	4	3	4	3	4
Bostadslös	4	5	5	4	6	5	6	4	5	6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 838	1 652	1 659	1 586	1 442	1 318	1 247	1 078	1 083	959

Tabell 37. Den socioekonomiska bakgrunden hos klienter dömda till ungdomsstraff den 1 maj, perioden 2004-2011 (%)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
FÖRSÖRJNING								
Studerande	12	34	24	11	31	33	42	33
Anställda	6	3	10	22	25	0	8	17
Arbetslösa	65	35	42	50	38	50	42	33
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	0	3	3	0	0	0	0	0
Övriga	17	25	21	17	6	17	8	17
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100
BOSTADSSITUATION								
Permanent bostad	76	77	62	68	81	42	92	58
Internat	0	0	0	0	0	0	0	0
Tillfällig bostad	6	13	14	11	6	17	8	8
På anstalt	6	10	17	21	13	25	0	33
Bostadslös	12	0	7	0	0	16	0	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100
N	20	36	30	19	16	12	12	12

Tabell 38. Samhällspåföljds klienter som deltog i åtgärdsprogram 2007-2011 (påbörjade samhällspåföljder)

	Övervakning av villkorlig frihet						Övervakning av villkorligt fängelse för unga						Samhällstjänst																	
	2007		2008		2009		2010		2011		2007		2008		2009		2010		2011											
	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna	slutförda	avbrutna										
Cognitive Skills	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Period med åtgärdsprogram för trafik-säkerhet	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	42	4	30	1	19	0	14	4					
Ett program om trafik-säkerhet	0	0	0	0	1	0	6	0	0	3	2	0	0	0	6	0	1	63	7	64	10	67	9	64	12	54	19			
Styrning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	2	4	2	8	4	7	1	3	2				
Period i missbrukarvård	0	0	2	2	0	1	10	3	6	1	0	2	0	2	0	0	67	16	92	25	85	17	89	15	83	8				
Hantering av vrede (grupp)	0	1	2	3	8	1	1	1	0	0	0	0	0	3	5	5	6	5	4	24	3	9	3	13	2					
Hantering av vrede (individ)	3	0	1	1	9	2	7	3	13	4	0	0	1	5	8	4	10	3	24	2	0	0	12	5	21	5	16	1	15	6
Fem samtal om förändring	12	1	28	11	38	15	44	8	27	6	25	0	14	6	41	9	50	12	25	30	17	1	47	15	122	22	126	28	113	16
Totalt	15	2	35	17	58	19	69	15	46	14	27	2	18	18	54	18	89	18	50	32	199	27	266	65	357	61	330	60	295	57

Tabell 39. Tillämpningen av sanktioner vid samhällspåföljder 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
SAMHÄLLSTJÄNST							
Skriftliga anmärkningar	1335	1288	1259	1344	1275	1049	1047
Förbud mot inledande av verkställighet	204	168	201	213	188	171	135
Förbud mot fortsatt verkställighet	9	11	12	13	10	9	16
Avbrott i verkställigheten	623	577	566	579	543	435	437
Totalt	2 171	2 044	2 038	2 149	2 016	1 664	1 635
ÖVERVAKNING AV VILLKORLIG FRIHET							
Skriftliga anmärkningar och varningar	93	84	80	78	87	87	83
Begäran om avhämtning till polisen	0	19	89	126	85	90	70
Anmälan till åklagaren	0	2	15	31	22	22	13
Totalt	93	105	184	235	194	199	166
UNGDOMSSTRAFF							
Skriftliga anmärkningar	7	17	17	21	4	10	4
Förvandling av verkställigheten	5	3	4	4	2	1	3
Totalt	12	20	21	25	6	11	7

BROTTSPÅFÖLJD SMYNDIGHETEN
Tel. 029 56 88500
Fax 029 56 65440
viestinta.rise@om.fi

ISSN 2242-8283